Leto IV. V Celju, dne 18. marca 1909. Št. 11.

NARODNI LIST

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Schillerjeva cesta štev. 3.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 12 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Kaj bo z vojsko?

V trenutku, ko to pišemo, ne moremo trditi, da že morda ne pokajo spodaj ob Drini puške. Položaj se je zadnje dni tako silno poslabšal, da se v vseh krogih sodi najslabše. Pretečeni teden 10. t. m. je srbska vlada poslala na velesile okrožnico, v kateri zatrjuje svojo miroljubnost in izvaja, da želi mirnega sporazuma z Avstro-Ogrsko, da osobito želi, naj bi se gospodarske razmere med obema državama uredile, to je naj bi se čimprej uveljavila trgovinska pogodba. Vse evropske velesile so pozdravile to okrožnico. Omenjamo, da je srbska skupščina trg. pogodbo že odobrila in je samo treba, naj bi jo odobrila še avstrijski in ogrski državni zbor. V obeh je bila ta tudi že predložena, a naenkrat sta jo vladi umaknili in zahtevali od Srbije jasnega odgovora, da ne vstraja pri svoji zahtevi glede konference (posvetovanja) evropskih velesil glede Bosne. Obenem se je pričelo v vseh vladnih in tudi drugih nemških listih v Avstriji, posebno pa v Nemčiji, najdrznejše hujskanje zoper Srbijo in pozivanje k vojski zoper njo. Očividno je, da za celim hujskanjem stoji Nemčija, ki bi rada v kalnem ribarila in vidi dobro priliko, da raztegne svoj upliv kolikor mogoče na Balkan.

Danes je, kakor rečeno, položaj nejasen in silno slab. Oboroževanje se na obeh straneh z vso naglico nadaljuje.

Evo nekaj poročil.

Dne 10. t. m. je bilo v Banjičkem brdu kontrolno zborovanje tretjega poziva srbske vojske. Razdelilo se je orožje.

Belgrad, 11. marca. (Brz. „Nar. Dn.“) V krogih skupščine ni napravila srbska nota nobenega vidnega gibanja in vznemirjenja. To se razlaga tako, ker je vlada podala pomirljive izjave. Noti ne pripisujejo nobene važnosti, ker ne veže Srbije v nobenem oziru in tudi ne vsebuje nikake izjave, da bi se odpovedala svojim zahtevam. Vsi krogi zelo zaupajo na pomoč Rusije. Tudi vse časopisje upa, da bo Srbija vendarle dosegla teritorijalne kompenzacije. Vest, da je Turčija dovolila prevoz vojnih potrebščin, je vzbudila nepopisno veselje.

V Srbijo prihajajo, kakor poročajo časopisi, vedno nove čete prostovoljcev. Odbor za narodno obrambo dela velike priprave.

o **Belgrad**, 13. marca. (Brz. N. D.) Včeraj je imel prestolonaslednik Jurij jedno uro trajajoč pogovor z ministrom zunanjih zadev Milovanovićem in sekcijskim šefom Spalajkovićem. Prestolonaslednik je pokazal ministru razna pisma iz oficirskih krogov, ki naj osvedočijo razpoloženje vojske, in zahteval na podlagi teh pisem, naj minister odločno in jasno pove in razloži ono mesto v srbski okrožnici ki govori, da se Srbija odpove vsaki teritorijalni odškodnini, od strani Avstro-Ogrske. Ta nejasnost je napravila veliko zmešnjavo. Če pa vlada res namerava se odpovedati teritorijalni odškodnini, tedaj pa se je zelo zmotila in naj ne upa, da bi v to privolila skupščina in ljudstvo. Če bi se to zgodilo, bo začel odbor za narodno obrano živahneje delovati in bo s svojimi 50 tisoč prostovoljci dokazal, da ne pusti, da bi vlada zanemarjala ljudske interese.

Neko poročilo z dne 13. t. m. pravi, da se je zbralo ob Drini (reka ki loči Bosno od Srbije) že vse polno srbskih čet in da se zbirajo vedno nove.

Dne 14. t. m. so prinesli časopisi poročila o malih spopadih na meji. Srbski odbor za narodno obrambo naznanja, da namerava prestolonaslednik Juri v kratkem inšpicirati čete ob Drini. Govori se tudi o tem, da namerava Srbija vdreti v sandžak Novi Pazar.

b **Berolin**, 14. marca. Kakor poroča „Lokalanzeiger“, se je pritožil avstrijski poslanik Forgach pri ministru zunanjih zadev Milovanoviću zaradi napadov na avstrijske obmejne straže in zahteval takojšnjo remeduro.

b **Belgrad**, 15. marca. (Brz. „N. D.“) Neki londonski kemik, ki vodi v Srbiji izdelovanje bomb, se je izjavil, da se je delo ustavilo, ker je izdelanih že 50 tisoč bomb.

Lvov, 15. marca. (Brz. „Nar. D.“) Zapovednik tukajšnje posadke grof Karl Auersperg je prestavljen na Dunaj. Ta sprememba v poveljstvu velja tu za zelo slabo znamenje. — Iz Rusije prihajajo nepotrjene vesti o združevanju čet na meji in drugih vojnih pripravah.

Belgrad, 15. marca. (Brz. „Nar. D.“) Oboroževanje srbske vojske se z vso naglico nadaljuje in končuje. Vojni minister general Živković je poslal nove čete na Drino. Posebno pa pospešuje oboroževanje srbskih prostovoljnih čet; zdi se, da igrajo te posebno vlogo v Živkovičevih načrtih. Razpoloženje je zelo resno in v meščanskih krogih so potrti.

Belgrad, 16. marca. Skupština je še naknadno dovolila 5,350.000 dinarjev za vojne potrebščine in pol milijona dinarjev za zaupne namene ministerstva zunanjih zadev.

d **Belgrad**, 16. marca. Ker manjka častnikov za armado, je stopilo več že dosluženih častnikov zopet v vojsko Tudi se bode imenovalo mnogo podčastnikov za častnike.

Belgrad, 16. marca. Tukaj računijo, da bi Avstrija, v slučaju da mobilizira 500 tisoč vojakov, rabila 100 tisoč za Bosno, 100 tisoč za Črnogoro in bi ji ostalo proti Srbiji 300 tisoč mož. Proti tej armadi se Srbija lahko spusti v vojno.

Belgrad, 16. marca. Kralj, ministri in člani skupštine se hočejo prihodnje dni preseliti v Kragujevac.

Belgrad, 17. marca. (Brz. „Nar. Dn.“) K včerajšnjemu posvetovanju vojnega sveta je nenadoma prišel tudi prestolonaslednik Jurij in ostal nad 3 ure. Vojni minister Živković najbrž odobrava vojno razpoloženje prestolonaslednika. Dokaz temu je, da ga je včeraj najprisrčnejše pozdravil in izrekel željo, da bi vsi srbski častniki in vojaki posnemali vzgled hrabrega prestolonaslednika. Vojni svet je izrazil prestolonasledniku željo, naj sporoči kralju Petru, da je srbska vojska že pripravljena in da se veseli, da ima v svoji sredi kraljevega sina, ki stremi za istimi cilji, kakor ona. Nobena vlada se ne bo mogla najti, ki bi lahko vladala proti vojski in proti željam ljudstva.

d **Belgrad**. 17. marca. (Brz. „Nar Dn.“) Razpoloženje v Belgradu in po celi Srbiji je po vesteh, ki so došle iz vseh delov dežele, še vedno za vojsko. Široke mase ljudstva so prepričane, da mora priti do konflikta z Avstro-Ogrsko. Vsi časniki pišejo, kakor da je samoobsebi razumljivo, o vojski in pozivajo vlado, naj nikakor ne odneha. Ves obrat je skoraj ustavljen. Vojne priprave se z veliko vnemo nadaljujejo. Z vsakim vlakom pride municija in druge vojne potrebščine. Včeraj je dospelo semkaj želo mnogo konj. Vedno odhajajo čete na mejo. V slučaju komplikacij se posebno pazi na obrambno črto savsko-podrinsko. Vzdržuje se še zmiraj vest, da kmalu odide prestolonaslednik Jurij na mejo.

LISTEK.

Martin Močán.

Zgodovinska povest iz XVI. stoletja.
Spisal: Robert Košar.

(Dalje).

Jaz jim nisem odgovoril na te besede; bil sem preveč žalosten. In kaj bi jim naj bil tudi odvrnil, če nisem smel dokazati svojih besed z dejanji.

Vedno bolj sem zaostajal za hlapci in počasi sem lezel navkreber.

Ko sem prišel na breg, se mi je kar stemnilo pred očmi, kajti v dolini sem zagledal vso turško vojsko. Bilo mi je kakor sovi, če jo privlečeš na svetlo. Mežikal sem z očmi in ničesar nisem razločeval.

Videl sem samo veliko mravljišče pregibajočih se rudečih hlač in turških turbanov.

Vitez je naglo pognal svojega konja, da pride čim prej pred sultana.

Jahaje skozi turške vrste se nisem ogledal ne na levo ne na desno in meča se nisem upal dotakniti, boječ se, da ne bi sam začel plesati po turških glavah.

Ustavili smo se pred šotorom velikega vezira Ibrahima. Vitez ga je vprašal, če sme govoriti s sultanom, Ibrahim pa je odvrnil, da ga bode predstavil svojemu gospodu, danes pa ne more do njega, ker ima cesarska milost glavobol.

Zato pa nam je dovolil, da si smemo ogledati ves turški tabor in dal nam je s sabo posebne voditelje-oficirje. Hotel je s tem najbrže postrašiti poslanca in pokazati, da je turška vojska tako mogočna, da ji ni treba skrivati ničesar pred sovražnikom.

Najprej smo prišli do janičarskih strelcev, kateri so si ravno snažili gromonosne puške.

Za temi polki so se ušatorili takozvani požigalci, ki so imeli nalogo, pleniti po deželah in grabiti ljudi za strašno sužnost. Najraje so grabili mlada lepa dekleta in mlade brhke fante, katere so potem odgojevali v posebnih vojašnicah za divje janičarje.

Šli smo dalje.

Proti bregu so stali iz živalskih kož narejeni šotori divjih Tatarjev, ki so imeli na sebi ovčje kožuhe, ter bili podobni bolj divjim zverinam nego ljudem. Njih sloki, a trpežni in hitri konji so se pasli po visoki travi. Med šotori je ležalo nekaj konjskih trupel, ki so razširjala grozen smrad v vročem poletnem solncu. Ali to ni motilo teh divjakov. Pri velikih ognjih so si pekli meso, ter tlačili v usta še na pol krvave kose. Zraven njih so bile v zemljo zapičene sulice, na katerih so bile nataknjene človeške glave, od kojih se je cedila črna kri. Razmesarjena trupla so bila zmetana na kup in po obleki je vitez spoznal Arabce, s katerimi so se stepli radi konjev.

Prišli smo mimo Srbov in Hrvatov, ki so bili primorani korakati s turško vojsko. Sedeli so pred šotori, ter si brenkali na gusle in tamburice otožne pesmi o slavnih junakih in izgubljeni svobodi.

Za šotori dolgolasih Vlahov in hrabrih Bolgarov so se razvrstili temnokoži Arabci, ki so ležali na šarastih preprogah in žvekali dateljne.

Egipčani so stražili velblode in slone, ki so nosili sultanove potrebščine.

Nato smo prišli k topovom. Stali so v vrsti, celo miljo daleč. Neizmerno je bilo vozov, na katerih so peljali smodnik in kroglje. Nekaj topov je bilo silno velikih in imeli so luknje, da bi človek lahko prenočil v njih.

Zrak je bil poln smradu od premnogega ljudstva in gnijočih trupel, največ pa radi odpadkov zaklane živine. Vrani so posedavali po mrhovini in splašeni so se kričaje dvignili v zrak. Njihovo prhutanje se je slišalo kakor daljno šumenje morja in kot zlokobne sence so letali orli nad taborom.

Jaz sem gledal vse to s pol zaprtimi očmi in taval sem po taboru kakor pijan. Skrbno sem pazil, da ne trčim v kakega Turčina, kajti ta bi

Gospodarski paberki.

O kalijevih gnojilih.

Kalijeva gnojila (kajnit in 40 % kalijeva sol) se kopljejo na Nemškem v velikih rudnikih pri Strassfurtu-Leopoldshallu in daljni okolici. Iz surovih snovij, h katerim sliši tudi kajnit, se napravljajo koncentrirane kalijeve soli, katerim pripada potem tudi v kmetijstvu rabljena 40 % kalijeva sol. 40 % kalijeva sol vsebuje trikrat toliko redilne snovi kalija, ko kajnit. Vse kalijeve soli s svojimi postranskimi deli, klor in natrij, so v vodi raztopne. Kalij v kajnitu in 40 % kalijevi soli se absorbira in ostane v zemlji, četudi je ta zelo težka. Tudi postranski deli v teh gnojilih, klor in natrij, lahko po okolščinah uspešno delujejo.

Kajnit je surova sol, ki vsebuje 12 % kalija, torej tudi klor in natrij. Kajnit je pravo gnojilo za travnike in sicer 600 do 700 kg na 1 hektar ter se naj pomešen z jednako množino Tomasove žlindre potrosi že v jeseni ali pa v teku zime. Kajnit uspeva tudi zelo dobro pri pesi, ker ta gomoljeva rastlina prenese klor, kateri se nahaja v kajnitu. Kdor hoče gnojiti s kajnitom krompirju, ta naj gnoji že prejšnji rastlini, drugače se naj rabi 40 % kalijeva sol. Ne priporoča se rabiti kajnita na težkih tleh, ker napravi ta zemljo trdo škorjasto; dočim ko se lahko rabi 40 % kalijeva sol na vsaki zemlji in ob vsakem času brez pomisleka. Če se naj kajnitove snovi v zemlji dobro porazdelijo, je najbolje potrositi tega že v jeseni ali pa po zimi, najkasneje pa ravno v spomladi. Kajnit se rabi ob času setve, kakor že rečeno le pri pesi.

Če primanjkuje rastlinam kalija, tedaj se kaže listje rumeno-rujavkasto in postane med žilami rumeno-rujavo in belo pisano. Listje se skrči in nežnejši deli rastline zelo radi gnijejo.

Iz teh vzrokov bi se naj gnojenje s kalijem pri vseh kulturnih rastlinah upoštevalo in se naj nikdar ne gnoji enostransko, to je, samo s fosforovo kislino. Vsako enostransko gnojenje se maščuje, naj si bode gnojenje samo z dušikom ali samo s fosforovo kislino. M.

„Trnjeva pot".

IV. pismo iz občine Kokarje.

Da pot izključno slovenskega uradovanja ni „trnjeva pot" kakor se je to po pomoti trdilo po časopisih, naj pojasni tudi sledeči slučaj:

C. kr. okrajno glavarstvo v Kamniku je zasledovalo nekega kokarskega občana zato, ker je bil dal kot lesni trgovec svoj les preblizu državne ceste razkladati. Občini Kokarje se je torej doposlala po c. kr. politični ekspozituri v Mozirju samonemška tiskovina „Strafregister", z nalogom, naj dotičnega lesnega trgovca zasliši in naj se njegovo izpričanje v to tiskovino zapiše.

Občina Kokarje je ves spis vrnila z zahtevo, naj ji glavarstvo Kamnik dopošlje slovensko tiskovino, sicer se obdolžena stranka ne more zaslišati; z državnim osnovnim zakonom z dne 21. XII. l. 1867. so se določile jezikovne pravice samo za državljane in občine ne pa za državne urade; zato se morajo občini Kokarje vsi spisi in tiskovine dopošiljati v slovenskem jeziku.

Glavarstvo Kamnik je tej zahtevi ustreglo v polnem obsegu, s tem je ob jednem priznalo zakonito upravičenost občine. Še-le sedaj je občina obdolženo stranko zaslišala.

Ker ni občina Kokarje doslej še v nobenem slučaju propadla, je brez dvoma dokazano, da je njeno izključno slovensko uradovanje v prej imenovanem zakonu utemeljeno. Člen XIX. tega zakona in njegov naslov dajeta državljanom in občinam močan držaj, zavrniti vsako tiskovino in vsak spis, ki ni tiskan oziroma pisan v slov. jeziku.

Ne čudimo se, da nam državni uradniki vsiljujejo nemške dopise in tiskovine, velikoveč se je treba čuditi naši mnogoletni nezavednosti, ki je državne urade na nemščino tako razvadila, da jim je postala ta razvada že železna srajca.

Učiti deželne in državne urade, da je bil državni osnovni zakon z dne 21. XII. l. 1867. izdan za nas, a nikdar za nje, zahtevati od njih slovenske tiskovine, ter jih pripraviti na to, da nam z djanjem priznajo vse naše jezikovne pravice ni „trnjeva pot", temveč je rožnata pot slovenske zavesti in ta vodi vselej do pravice.

V tem smislu naprej, druge poti do jezikovne pravice ni! Mnogo pozdravov vsem, ki vam je pravica všeč.

Pravicoljub.

Borza.

To ime slišimo mnogokrat in vendar ne vemo, kaj pravzaprav pomeni. Podati hočemo za to nekoliko bistvenih točk.

Borza s svojim uplivom na določevanje cen mnogih konzumnih predmetov in na denarne razmere vobče, sega globoko v najširše sloje naroda. V svojem bistvu je borza velik sejm. Sestaja se na njej velika množica kupcev in to navadno dnevno, včasi tudi redkeje. Na borzi se ne prodaja in kupuje kakor na trgu prinešeno blago, ampak se trguje z blagom gotovega tipa, to je gotove, vže naprej določene kvalitete. Blago se torej na borzo ne prinese, in se seveda po sklenjeni kupčiji tudi takoj ne izroči. Iz tega sledi. da kupec, ne da bi moral biti navzoč, ampak ga lahko zastopa kdo drug, kar se vrši poglavitno z naročilom, da drugi kupi ali proda gotovo množino gotovega blaga ali vrednostnih papirjev.

Vedno izpopolnjevanje prometnih sredstev je omogočilo, da se ozemlje, iz katerega prihajajo na borzo naročila, ali ozemlje, na katero se raztezuje poslovanje borze, razširja, tako da so mnoge borze v tem smislu prekoračile meje dežele in države, in so postale mednarodna tržišča (Berlin, London, New-York).

Čim večji del narodnega imetja prevzema obliko vrednostnih papirjev, tem večja je navadno važnost borze kot tržišča za te papirje. Po predmetih, s katerimi se trguje, se dele borze na borze z efekti (vrednostnimi papirji) in na borze z blagom. Borze, na katerih se trguje z žiti, so žitne borze. V naši državni polovici imamo žitne borze v Pragi, na Dunaju, v Gradcu, Lincu in Černovicah; na Ogrskem v Budimpešti. Efektne ali denarne borze imamo na Dunaju, v Pragi in Trstu.

Borze za blago so za prodajo in kupovanje ostalih predmetov borzne kupčije (petrolej, kava, železo itd.); razdelitev seveda ni povsod točno enaka, in se tudi ne trguje po vseh borzah z vsemi predmeti.

Kar se tiče pravnega položaja borz, je v raznih deželah različen. Na Angleškem in v Ameriki so osnovane borze po večini na zasebnem temelju, med tem ko je drugod za osnovanje borze potrebno dovoljenje trgovinskega ali tudi poljedelskega ministerstva.

Večje borze so navadno organizirane; predstavljajo gotovi krog oseb, ki imajo svoja načelstva, svoje organe, svoj določeni način poslovanja itd. Zakon določa, katere osebe imajo pristop na borzo. Na žitni borzi so lastniki v prvi vrsti zakupniki poljedelskih podjetij, lastniki mlinov, trgovci z žitom itd.

Vsako blago in vsak vrednostni papir se ne more na borzi prodati, ampak treba za to dovoljenje borznih uradov. Pri vrednostnih papirjih ima to svrho, da se onemogoči sleparija pri izdajanju in vpisovanju papirjev, in je izdavatelj prisiljen, da priobči kupčijsko podlago za svoje papirje.

Borzni uradi določajo tudi najnižjo kakovost žit, ki se smejo prodajati. Ta določba ima važnost ne samo za osebe, ki se direktno bavijo z borznimi kupčijami, ampak tudi za producente same. Čim manjše zahteve namreč borza stavi na kakovost sadežev, tem bolj padajo cene žitom sploh.

Borzne kupčije se sklepajo pismeno. Njihova svrha je ali faktična potreba, t. j. nekdo hoče faktično (v resnici) kupiti to ali ono blago, ali pa špekulacija. V tem slučaju hoče prodajalec ali kupec čisto enostavno zaslužiti diferenco (razliko) med kupno in prodajalno ceno. Dobiček nastane ali iz razlike cen, ki črez nekaj časa nastane (to je agiotage), ali iz razlike cen na raznih tržiščih (arbitrage).

Po času, v katerem se ima sklenjena kupčija izpolniti, razlikujemo kasovne kupčije, če se mora pogodba izpolniti takoj ali naslednji dan, in terminske kupčije, če se ima pogodba izpolniti kasneje.

Na denarni borzi se glase takšne kupčije navadno na ultimo, t. j. na poslednji dan v tekočem mesecu, ali na medio, t. j. na 15. tekočega meseca. Terminske kupčije so podlaga špekulaciji na borzi. V tem oziru sta dve stranki: haussisti (beri hosisti) in baissisti (beri besisti). Haussisti kupujejo za današnjo vrednost (kurz) in se obvezujejo, da bodo na ultimo ali na medio ali na prvega te papirje za isto vrednost prevzeli.

Če do tega časa kurz (vrednost) naraste, imajo oni dobiček, ker lahko kupljene papirje dražje prodajo nego so jih kupili. Baissisti prodajo za današnjo vrednost, ker mislijo, da bo na dan prodaje kurz nižji, tako da bodo lahko ceneje kupili in prodali onemu, ki so se mu obvezali.

Na denarnih borzah so tudi premijske kupčije. To je neka vrsta terminskih kupčij, pri kateri si ena stranka za gotovo premijo zasigura pravico izbirati, ali se ima kupčija izpeljati ali pa delno ali popolno odstopnico.

Poleg faktičnih kupčij se sklepajo na borzi tudi takozvane diferencijske ali blankoterminske kupčije. Nekdo kupi vrednostne papirje, a nima namena jih prevzeti, drugi jih proda, ali v resnici jih niti ne poseduje. Ko pride dan, ko bi se morali papirji prodati, a cena jim je med tem poskočila, izplača prodajalec kupcu diferenco (razliko) med zdajno in prejšnjo ceno. Če so papirji padli, izplača kupec prodajalcu diferenco. Če bi namreč kupec papirje dalje prodal, bi zanje ne dobil toliko, za kolikor jih je kupil.

Določevanje cen in vrednosti (tečajev ali kurzov) spada med važne borzne uredbe, ker njihov rezultat ima velik upliv na industrijo, trgovino in poljedelstvo.

Borza ocenjuje imetje velikega dela prebivalstva, a ta cenitev daje smer za urejenje življenja vobče.

Na smer in razpoloženje borze uplivajo mnoge in različne okolščine: vreme, upanje na dobro žetev, slaba cenitev stanja setev, politični dogodki, diplomatski zapletljaji, ministerske krize, izidi volitev, sestanki vladarjev, pogosto pa tudi proglašenje insolvence (neplačljivosti) kake velike tvrdke izzove na borzi veliko razburjenost.

Iz političnega sveta.

Državni zbor. Dne 10. t. m. se je sešel. V prvi seji je razvil ministerski predsednik Bienerth načrte nove vlade. Govoril je o Bosni, o pogajanjih s Turčijo, o razporu s Srbijo itd. Rekel je, da hoče njegova vlada ustavno vladati. Bomo videli! Vlada je predložila več važnih predlog, v prvi vrsti zakon o rekrutih (to je o številu novincev za letos), o podržavljenju že-

---

lahko smatral sunek za izzivanje in prišlo bi do boja, kar pa je gospod strogo prepovedal. Zato mi je postajalo vedno huje pri srcu.

Prišla je noč.

Njeno tihoto je dramilo grozno tulenje volkov, ki so se tolpoma klatili za vojsko ter prežali na plen.

Nebo je bilo oblačno in mirno. Moreča sopara je ležala nad zemljo ter branila ljudem sladko spanje. Niti sapice ni bilo, da bi očistila zrak.

Stopil sem iz šotora, katerega nam je odkazal veliki vezir za stanovanje, in opiraje se na meč, sem gledal v temno noč.

Zamolklo je šumel tabor. Konjsko hrzanje se je mešalo s človeškim vpitjem in še bolj se je razžalostila moja duša.

Sto železnih okov je stiskalo moje srce. V duhu sem videl gorjè, katero bode prišlo po tej zverini na preljubo domovino. Videl sem porezana ušesa svojega očeta, slišal sem jok Dragice in stok premile matere. In jaz jim ne vem pomoči. Oh, ko bi smel nad to golazen pred seboj! Zagnal bi se med nje, kakor jastreb med golobe. Telo bi dal, življenje in kri, samo da rešim predrago rodno zemljo. Ali vezane so moje roke — jaz ne smem in v onemogli jezi moram strmeti v temno noč.

Pokleknil sem na zemljo in roke sem vzdignil proti nebu in sem zaprosil z drhtečim glasom:

„Gospod, preveč je tega trpljenja! Pusti me, da se osvetim za domovino."

Toda od nikod ni bilo odgovora. Zamolklo je šumel sovražni tabor. Vrgel sem se na zemljo in ne vem, kako dolgo sem ležal na obrazu. — — —

Zjutraj me je zbudil vitez. Na obrazu sem mu poznal, da tudi on ni zatisnil očesa. Bil je bled in tresel se je po vsem životu.

„Martin, vstani in pojdi!" je dejal. spremljal me bodeš pred sultana, da neseš darila, katera mu je odločil naš cesar v dar".

Ves medel in pobit sem stopal za gospodom.

Pred sultanovimi šotori je čakal veliki vezir, da nas spremi do cesarja.

V prvem šotoru, kojega strop so podpirali z zlatom in dragim kamenjem okrašeni stebri, je bilo zbrane mnogo turške gospode. Videl sem, kako je stopil naš poslanec k vsakemu posebej, ter mu potisnil v roke debel mošnjiček samih cekinov, da ga podmiti za svoje namene. Vsak je mošnjiček sprejel in kaj hitro je izginil v globočino žepa. Toda zahvalil se ni nobeden. Mnogi je namesto zahvale pljunil pred se.

Zdaj smo stopili v sultanov šotor. Vsa lepota prejšnjega šotora je bila senca proti tej krasoti. Solnčni žarki so se blesketali v dijamantih, rubinih, safirih in biserih. Po stenah je visela najdražja vojaška oprava, okovana z zlatom in srebrom. Tla so bila pregrnjena z dragocenimi perzijskimi preprogami.

Moral sem sprva zatisniti oči. Mislil sem, da oslepim. Ko sem se nekoliko privadil blesku, sem pogledal na sultana in vsa kri mi je šinila v glavo. Zažgalo me je po vsem života in izbulil sem oči kakor polž — kajti za sultanovim prestolom sem zagledal velikansko postavo, ki je držala v rokah z zlatom okovano sulico. Gledala me je s svojimi divjimi očmi in zazdelo se mi je, kakor bi mi pomigavala s svojo debelo glavo, naj pridem k njej.

„To je Barbarosa in nihče drugi", mi je velelo srce.

„Zdaj ga vidim pred seboj."

V glavi mi je zavrelo kakor krop in zaškripal sem z zobmi. Hotel sem vreči zlate in srebrne darove na tla ter skočiti na velikana, ki me je predrzno meril od nog do glave.

Toda vitez me prime za rokav in reče:

„Martin, miren bodi!"

Te besede so me spravile k zavesti; komaj, komaj sem se pomiril. Da pa se mi ne bi zopet zmešalo, sem gledal turške velikaše, kako so se zaporedoma priklanjali sultanu, ki je sedel na zlatem prestolu. Le tu in tam sem se še ozrl na Barbaroso, da si zapomnim njegov obraz.

leznic, o starostnem zavarovanju, jezikovni zakon za Češko, o aneksiji (priklopljenju) Bosne itd. V seji dne 11. t. m. se je razpravljalo o dr. Šušteršičevem nujnem predlogu o madžarski banki za Bosno. Kakor smo že poročali, so Madžari osnovali v Sarajevu velik denarni zavod (banko), ki bo v prvi vrsti služil v to, da bo pomagal tamošnjim kmetom, ki so prilično v istem položaju, kakor pri nas do l. 1848., da se bodo odkupili. Madžari so dobro vedeli, da bodo delali pri tem na eni strani mastne dobičke, na drugi pa bodo lahko naseljevali Madžare, zato so se podvizali. No in skupni finančni minister Burian je delal na to, da so dobili dovoljenje. Šušteršičev predlog zvonenje po toči. — V seji 12. t. m. se je razpravljalo o preganjanju češkega časopisja. Oglasil se je tudi pravosodni minister dr. Hochenburger, češ, da vlada hoče pravico na vsako stran in da se tudi nemški časopisi zaplenijo, če kaj proti postavnim predpisom pišejo. (Koliko je na tem resnice, smo videli posebno lansko jesen pri nas v Celju!) Nemški poslanci so se seveda zavzeli za „pravično" vlado! — Nato se je začela razprava o vladni predlogi glede števila rekrutov. — V seji 15. t. m. se je ta razprava nadaljevala. Govoril je na široko soc. dem. poslanec Seitz, ki je posebno napadal agrarce, in njih carinsko politiko, dalje vlado zaradi ogrske banke v Sarajevu. — V seji 16. t. m. se nadaljuje ista razprava. Govoril je češki poslanec Fresl, nato pa poslanec Hribar, ki se je obširno bavil s septemberskimi dogodki v Ljubljani, kar je Nemcem očividno jako neljubo; dalje govori o novi vladi ter imenuje imenovanje Hochenburgerja in Stürgkha drzno izzivanje Slovencev. Zahteva, da se s Srbijo doseže sporazum.

Razprava proti srbskim „veleizdajalcem" v Zagrebu traja danes že 14. dan. Dozdaj se nobenemu izmed obtoženih ni dokazalo ničesar, kar bi moglo kazati na to, da so hoteli Hrvatsko odtrgati od Avstrije, to je, da so „veleizdajalci".

o **Pri volitvah v moravsko trgovsko in obrtno zbornico** so obdržali Nemci svojih 38 in Čehi 10 mandatov.

o **Nemško hujskanje.** Nemški dijaki so v nedeljo zopet s svojimi barvami in čepicami izzivali po Pragi. Policija in žandarmerija je stražila te maskirane nemške burše na tem „političnem" sprehodu pred jutranjim krokom. Nekoliko čeških otrok se je dalo v resnici zapeljati k čisto brezpomembnim protestom in vsklikom proti nemškim demonstrantom. Vsi nemški listi pa prinašajo dolga poročila o „protinemških demonstracijah" v Pragi. Ta poročila bodo „močni" Bienerthovi vladi in posebno baronu Haerdtlu ministru notranjih rečij kaj dobrodošli „dokazi" za to, da bi bilo izjemno stanje v Pragi zopet potrebno. Baron Haerdtl je že kot sekc. načelnik vneto zagovarjal izjemno stanje za Prago.

v **Proti češkim uradnikom.** Kakor smo že poročali je izdal minister notr. rečij zaupno okrožnico na okrajna glavarstva, katera poziva, naj strogo nadzorujejo narodno delovanje **češkega** državnega uradništva in naj o tem vladi poročajo. Narodnega hujskanja **nemškega** državnega uradništva to ministerstvo seveda ne vidi. Sedaj je izdalo isto ministerstvo naredbo, s katero prepoveduje uradnikom vstopati kot člani v društva izrecno narodnega značaja. Da je ta naredba naperjena samo proti Čehom in eventuvalno proti Slovencem, ako se razširi tudi na druge dežele, je jasno, kajti „društvo izrecno narodnega značaja" je zelo elastičen pojm in bode imel za češka društva prav gotovo čisto drug pomen kakor za nemška društva. O tem ni dvoma Naredba pa je nov dokaz, da se avstrijske vlade ne morejo povspeti nad policijstvo ter da vidijo svojo glavno nalogo ne v pravem vladanju t. j. v sistematičnem odstranjevanju ovir, ki se stavijo mirnemu in prijateljskemu sožitju raznih narodnosti in stanov nasproti ter v združevanju te pestre množice v harmonično celoto, ampak v sistematičnem vstvarjanju novih zaprek in poostrovanju starih nasprotstev, ki branijo in in prečijo zdrav kulturen in gospodarski razvoj državnega organizma. Nova naredba je čisto navadna, nepotrebna in škodljiva policijska šikana, ki bo razburjenost samo pomnoževala.

b **Praga,** 13. marca. (Brz. „N. D.") „Venkov", glasilo čeških agrarcev pravi, da se bo istočasno razpravljalo o zagrebškem veleizdajskem procesu v angleški zbornici, francoskem parlamentu in ruski dumi. Povsodi se bode ostro bičala madžarska strahovlada.

b **V ogrskem parlamentu** je ministerski predsednik Wekerle umaknil zakon o podaljšanju trgovinske pogodbe s Srbijo. Nadaljuje se debata o dohodninskem davku.

Carigrad, 11. marca. (Brz. „Nar. Dn.") „Sabah", ki je v vojaških stvareh zelo dobro informiran, piše, da so turški vojaški krogi zelo vznevoljeni zaradi dovoljenja prevoza srbskih vojnih potrebščin. Vsi vojaški krogi so odločno proti dovoljenju.

Dopisi.

Maribor. (Za obmejne Slovence?) Klerikalci so videli, da se v tukajšnjem Narodnem domu precej kronic izkupi za računske listke Ciril-Metodove družbe, zato so tudi oni poskusili svojo srečo s svojimi računskimi listki za obmejne Slovence. Pa imajo malo haska.

Minoli mesec je neki gospod pri obedu plačal, vzel v roke listek, pa zapazil, da je to za obmejne Slovence, pozval natakarico nazaj, rekši da ne da vinarja za te listke, ker od tega ne dobijo nič obmejni Slovenci, to ide v klerikalni žakelj in tam premine kakor kafra; iz tega žaklja še noben račun ni glave na beli dan porinil, ki bi imela na sebi zapisano, kam ti prispevki zginejo. Tudi se je istemu povedalo v neki trgovini, da za koleke za obmejne Slovence nihče ne mara. Tako tudi? „Sl. Gosp." in „Straža" (Nemci pravijo: „štraca!") ne samo da niso nikoli še prinesli nikakega računa, kam ti prispevki zginejo, še imen dotičnih gospodov, ki imajo s tem skladom opraviti, do danes ni nihče izvedel. To je licemerstvo in hinavščina!

Ravno tako kakor ona patra Korošča, ki je na dijaškem shodu na Dunaju najprej vpil in ropotal za slov. vseučilišče, v odločilnem trenutku pa si je držal roko pred usta, da ne bi morda ktere zinil. Na sito in rešeto so prevejani, če samo pomislimo, kaj so delali na Kranjskem. Kako srdito in bojevito je „Slovenec" mahal proti predsedniku baronu Schwarzu in se mu grozil z dnevom obračuna. Prišel je dan in Schwarz v deželni zbor. A kaj so naredili klerikalci? Kakor dogovorjeni so ga obstopili in naredili kordon, da se mu ne bi morda kaj neprijetnega pripetilo od pravih rodoljubnih Slovencev. In vojvoda slovenskih klerikalcev dr. Šusteršič je še imel drzno čelo, Schwarza, ki je že toliko krivic storil slovenskemu narodu, hvaliti kot dobrotnika. Baš kakor je svoj čas v hrvatskem dež. zboru hvalil krvoločnega pomadžarjenega Nemca grofa Khuena — žid Frank. In ti ljudje obljubljajo v svojih klerikalnih časopisih pomoč obmejnim Slovencem? Ti ljudje, ki so v zadnjih 40 letih pomagali Nemcem 243 slovenskih krajev in vasi na Koroškem ponemčiti, iztrgati iz slovenskega telesa in to na širini slov. zemlje 380 km²? Tisti ljudje, ki so imeli v časih teh izgub vodstvo in denar naše šolske družbe v rokah in v žepu? Za to žalostno krvniško delo „obrambe" obmejnih Slovencev v prid Nemcev so dobili plačilo: ljubljanskemu „vladiki" Jegliču je država odpisala 150.000 K davka, katere bo na drugi strani moral plačati kmet, „siromašna" duhovščina pa (ki že ne ve kam z denarjem in zato snuje farovške posojilnice!) je dobila 9 milijonov kron. Te „vestne" službe za „obrambo" obmejnih Slovencev za časa, ko so imeli družbo v rokah, ne morejo pozabiti in morebiti imajo že zopet kaj enakega obečanega, zato so si ustanovili „sklad za obmejne Slovence".

Slovenci lahko rečemo: čuvaj nas Bog prijateljev, sovražnikov se bodo sami!

Polzela. Torej gospodine Killian iz tovarne je poslal popravek. Mož zna, se je nekje naučil slovenski, a vendar ni dopisa dovolj natanko prečital. V isti notici namreč stoji, da je Killian „baje" po krivem prisegel. Mi nismo torej naravnost trdili, da je po krivem prisegel, ker pa gospod želijo, da se stvar raztolmači, kot se je pri sodniji — evo torej pojasnila. Resnica je, da je nemškutarčkom nek večer, ko so se vračali židane volje v „feuerberški one formi" od nekod, zavrela kri, da so malce pohajlali, česar si pa navzoči Slovenci niso pustili dopasti. Ker so se možakarji hoteli postavljati s svojimi „feuerberškimi" sekirami in ker je prišlo do prepira, zagrabil je neki hrust palčka Killiana ter ga položil pod mizo. Neki drugi ga je udaril s stolom po roki. Prišlo je do tožbe in tam je Killian prisegel kot v potrdilo, da govori resnico. Povedal je, da ga je neki A. udaril s stolom po roki, a udaril ga je pa le neki B., ki je pozneje v gostilni iz usmiljenja do trpečega brata A., ki je bil obsojen na 14 dni, izjavil, da ga je le on udaril, ne pa oni A. Vsled tega so ovadili g. Killiana radi krive prisege. Gospod Killian torej ni resnice govoril, ko je rekel, da ga je udaril s stolom mož A., ko ga je v resnici možak B. Mož A. ga je le vrgel junaško pod mizo, da so mu vsenemške kosti pri vseh koncih molele izpod nje. Če se je pa gospodine Killian zmotil v osebi, ki ga je ohladila s stolom, mu pa ne zamerimo, ker človek, ki gleda z vsakim očesom drugam, težko zadene pravega krivca. Mož iz tovarne torej vendar ni resnice govoril, če je tudi prisegel, ker ga ni udaril A., pač pa B. Mogoče ga je bilo sram povedati, da so se njegove vsenemške kosti s hlačami vred valjale po njegovi lastni krivdi pod slovensko mizo. Sodnija ima stvar v rokah, a kako bo, ne vemo, ker je vse tiho. Lučaj pod mizo in udarec s stolom menda ne gre pod eden in isti paragraf, temmanj, ker ni dobil rane, če je sploh kakšno dobil, pri padcu, pač pa pri udarcu. Ko bi mož bolje pogledal, bi ne dobil A. 14 dni, pač pa mogoče A. in B. skupaj 14 dni — vsak polovico. Da smo pa rekli in sumili o gospodu iz „fabrike", da jo je nekam pocedil, smo pa sumili na podlagi tega, ker se je res nekam menda na Dunaj odpeljal in ga ni bilo nič videti. No, nam bo že oprostil, če smo se zmotili. Torej mož je junak od nog do glave ter je z največjim pogumom čakal pozivnice. — Menda bo sedaj dobro, da se mu ne bo treba mučiti ter si kvariti oči ob sestavljenju zloglasnih popravkov. No, zdravi in na svidenje!

Središče. Vsak trezno misleč: Slovenec se mora smejati če čita nemške novine. Kako zavijajo in se hlinijo enako volku, v ovčji koži, trdeč, da so nam Nemci vselej pravični bili, da žele dobro vsakemu narodu itd. Poglejmo pa njih javno delo: vidimo hitro, da ni krutejšega sovražnika slov. naroda, nego je Nemec. Tam, kjer ima s pomočjo vlade oblast, nas zatira, ovira naš napredek, se vsiljuje v naše narodne zadeve ter nas zalezuje, nas sumniči napram javnosti in tako podkapa naša stremljenja ter noče nič znati o ravnopravnosti; le kjer je v manjšini, tam zahteva pravico nadvlade in če je ne more doseči, če njega stremljenja najdejo odpor, kliče vlado na pomoč, ktera mu rada skuša z vsemi mogočimi sredstvi pomagati. Dobro pozna on našo mehko nrav, našo popustljivost in prizanesljivost, ker na te naše slabosti stavi plod svoje ošabnosti. Stud mu je naša govorica, v posmeh naš napredek, v zaničevanje naše narodno čuvstvo; prezira postavno nam zajamčene pravice, preganja naše uradnike in s kruto silo vriva v naše urade blaženo nemščino. Kjer pa ta sredstva ne zmorejo, se hlini in prilizuje, da doseže svoj smoter. Držimo se, Slovenci, reka bratskega nam naroda: „Vjeruj Njemcu kakor suncu zimskom"; ne dajmo se zapeljati v zlo svojega roda.

Slovenec, uči se nemščine, da bo mogel Nemec kot uradnik v tvoji deželi živeti, nemščina naj bo uradni jezik, saj ni potrebno, da ga Slovenec razume itd; tako kriče in pišejo; dajmo jim primeren odgovor! Ne sprejemajmo od uradov nobenega nemškega dopisa. Vsak poedini Slovenec, vsak naš urad naj sprejema le slov. dopise, nemške pa odklanja. Pokažimo javno naše mišljenje! Kolikokrat po krivici napadamo naše uradnike in ne pomislimo, da smo sami vzrok, če oni tako postopajo.

Slučaj! Slovenski uradnik je potreboval k nekemu aktu pojasnila. Obrnil se je pismeno (slovenski) do dotičnega župnika in učitelja. Oba sta mu vstregla in poročala — v nemškem jeziku. Vodja poda uradniku poročila z zaničljivim posmehom rekoč: „To imate Vi z Vašo slovenščino". Enako je tudi z našimi uradi; oni sicer uradujejo slovensko, sprejemajo pa v pretežni večini vsi nemške dopise; to je polovičarstvo, ktero je krivo, da naš jezik pri uradih do veljave ne pride. Ne bodimo častihlepni, ne vstrašimo se jeze in zamere oblastev, tirjajmo nevstrašljivo našemu jeziku postavno zajamčene pravice, brezobzirno odklanjajmo vsak poedini, vsak urad vse, kar ni slovensko in naš jezik bo udomačen v vseh uradih...

Mnogo naših ljudi tudi misli, da z nemškimi prošnjami in dopisi več doseže nego s slovenskimi; to je prazna vera in sad nekdanje naše slepe pokorščine napram nemškim mogotcem. Slučaj! Pred leti so prosili trije učitelji za deželno podporo; dva sta vložila prošnje v nemščini, eden pa v slovenskem jeziku. Deželni glavar je rekel pri podelitvi dobesedno: „Dajmo podporo temu, ki je prošnjo slovensko vložil, ker ta očitno kaže svoje mišljenje, ona dva pa se hlinita" in dobil je podporo slov. prošnik.

Da gospodov duhovnikov ne bodemo kljubu vsem naporom za slov. uradovanje pridobili, je očividno, ker njih knez je zaščitnik nemščine. Pri nekem slovesnem obredu je ukazoval svojim duhovnikom v nemščini — ko pa je videl posmeh okoli stoječih, ukazoval jim je latinsko. Ker pa latinščina ni izdala, jim je vendar moral v materinščini dati ukaz.

Drugače pa je z gospodi učiteljі. V krajih, kjer je odločno narodno učiteljstvo, opazimo na našo radost, da tudi ljudstvo večinoma narodno čuti in dela. To je sad nove šole, ktera je dosegla, da je učitelj vzor

prebivalstvu svojega kraja in se ne všteva več k sužnjem duhovništva. Tam pa, kjer se v slovenskih šolah nemško deklamira, kjer učiteljstvo naroča šolske tiskovine pri zagrizenih naših nasprotnikih, kjer se pišejo zapisniki v nemščini, tako tudi kronika in prošnje na šol. oblastva, kjer iščejo pravice gg. učitelji pri nemških odvetnikih — tam je tudi ljudstvo za narodno stvar — mlačno.

Tedaj nevstrašljivo naprej za blaginjo naroda našega in mi vam radovoljno sledimo!

Iz Pišec. Eden izmed tistih, kateri bi radi celi svet vladali, najbrž gosp. Franjo, pozivlja v zadnjem „Laži-gospodarju" krajne šolske svete, da naj povsod strogo prepovedo učiteljem po šolah politične kozolce preobračati in tudi liberalcem vsako javno ali zaupno zborovanje v šoli prepovedati. Gospodje! Zakaj tolčete sami sebe po ustih? Ali vaši zvezarski shodi niso politični? Dovolj sramotno je za vas, da niste mogli dr. Benkoviču drugega prostora dati, ker vam je bila šola odvzeta. Ker se ne upate v privatno hišo, bi pa prosili g. Franja za tisto podzemeljsko jamo, saj polna itak ne bi bila. Ako se bo kdo naznanil za poučno predavanje, bo šola zmiraj na razpolago, naj si predavanje oskrbi Bralno društvo ali kdor hoče. Močno vas peče, da Bralno društvo ni v vaših rokah. Prašamo vas samo, ali še imate kakšno klet? V isti številki nekdo toži, da je bilo od nas premalo ljudi na kršč. soc. teč. v Brežicah in da je temu vzrok gmotno stanje kmeta, ki ne more vina prodati, in da bi bilo potrebno, da bi se vršil vinski sejem, ne za veleposestnike, ampak za male kmete. Čudno se nam zdi to, da je natisnil „Slov. Gospodar" besedo „mali kmet", ker kmečka zveza je le za veleposestnike. Bomo videli, ako bo kaj iz te moke kruha. Spomlad je tukaj, čuka še le ni slišati.

Iz Gotovelj. Dne 25. svečana je priredila pri nas kmetijska podružnica Žalska pouk o rezi trt pri Roblekovem vinogradu. Vkljub slabemu vremenu je bila vendar udeležba dobra, in je vinogradnike pouk zelo zanimal. Potovalni učitelj g. Goričan, je zanimivo razlagal in opozarjal na različne okolnosti, na katere je posebno ozir jemati, posebno pri novih amerikanskih nasadih. Živahen razgovor se je razvnel, ko nam je g. Roblek pokazal en del vinograda, čisto slabega trsja, trdeč, da je po trtni uši uničen. Ker dozdaj še nimamo pri nas prepričanja o trtni uši, smo o tem dvomili, zato nam je pa g. Goričan obljubil. da pride v enem poletnem mesecu preiskat, če imamo trtno uš. (Morebiti bi lahko Gotoveljska komisija za trtno uš kaj ukrenila.)

Ker je bilo precej mrzlo, nas je g. Roblek vse povabil v svojo viničarsko sobo. Živahen razgovor se je vnel pri dobri vinski kapljici, in mnogo koristnih nasvetov nam je še podal takoj priljubljeni g. Goričan. Na to se je v imenu gotoveljskih naprednih kmetov, kateri so tudi po večini vinogradniki, zahvalil kmet Jošt podružnici, da nam je oskrbela zanimivi pouk, in posebno g. predsedniku, našemu Robleku, za prijazen sprejem in prijateljsko pogostitev. V imenu starih kmetov se je zahvalil domači nadučitelj g. Brinar. Fantje so se pa poslužili svojega nekdanjega nadučitelja g. Antona Petričeka, da je zanje izrekel zahvalo. Zaupanje in ljubezen do svojega nekdanjega učitelja nas je ganila, in fanti so imeli za njega samo besede: „predober. preljubeznjiv;" kmetje smo ga pa nazivali „Savinski sin!" (duša hmeljarstvu).

G. poslanec je v jedrnatem govoru pohvalil Gotoveljske fante, da se tako zanimajo za pouk; opozarjal jih je, da jim bo kot bodočim kmetovalcem to zelo koristilo, kajti zanaprej ne bo odločevala samo žuljava roka, ampak potreba nam je vedno več znanosti, če hočemo da ne propademo; stroški so vedno večji, zemlja opešana, pojavljajo se rajne uime. Treba bo tudi gledati, da bodo znali drage delavske moči nadomeščati; v tem smislu jih pozdravlja kot bodoče napredne kmete.

Ker se je vsem navzočim čudno zdelo, da smo tako v raznih oddelkih se zahvalili, je domači nadučitelj g. Brinar razložil štiri vrste dob Gotovljanov. Marljivi g. je namreč na raznih prijateljskih sestankih zvedel vso nekdanjo zanimivo vaško življenje. Najstarši oddelek so možje vozniške dobe. Teh mož je že malo, in samo kot stari anceherji pripovedujejo zanimivosti, kako so, ko še ni bilo železnice, vozili iz Trsta na Dunaj in drugam. Najbolj priljubljeni mlademu svetu so seveda Ožbinov stric. Druga doba so kmetje-pontašljevci. Ko se je vožnja ustavila, se je posebno pri nas razširila obrt „pontašelj kuhati". Cele noči se je poprej po vseh sosednih vaseh nabrani pepel vkuhaval, vasovalo, pripovedovalo se je različne pripovedke, ter se je pri takem kratkočasenju marsikateri goldinarček zaslužil.

Najnovejša skupina so pa napredni kmetje. Ti so že kot fantje ustanovili društvo „Kmetovalec", navduševali se posebno za umno sadjerejo in druge panoge, zasadili posebno veliko hmelja, bili pri volitvah najbolj radikalni, kar so posebno pri zadnjih volitvah pokazali. Zadnja skupina so pa naši fantje. Znani so kot spretni diletantje na odru in izvrstni tamburaši.

Podpredsednik podružnice g. Vinko Steiner je nato posebno gosp. nadučitelju čestital v imenu podružnice izrekel zahvalo za zaupanje in obljubljal, da bo ona po vseh močeh skrbela za vedno več raznega pouka v vseh panogah kmetijstva in gledala tudi kolikor mogoče podpor dobiti v kmetijske namene, za kar je tudi gosp. poslanec obljubil delovati. V družbi našega g. Robleka in vrlih gg. nadučiteljev nam je le prenaglo potekel čas in smo se morali posloviti od prijateljev, želeč si še več takih veselih in poučnih sestankov.

Iz Zdol pri Brežicah. Tako malomarnega načelnika, kakor je Drenovec, pač nimajo menda nikjer. Da je to resnica, spričuje nam odlok šolske oblasti, v katerem se z zadovoljnostjo na znanje vzame, da so v breškem okraju vsi krajni šolski sveti za šolo povoljno delovali, samo zdolski krajni šolski svet ne. Ta obsodba od višje šolske oblasti je za našega šolskega načelnika gotovo sramotna. Našemu šolskemu načelniku je šola deveta briga. Da le on svojih 84 K dobi, vse drugo pa mu ni nič mar. Za šolo ne kupi nobenih potrebščin, za revne otroke nobenih knjig ter pravi, naj se tiste stare knjige za nje porabijo, katere so bile v starih časih vpeljane, zraven pa hoče učiteljstvu predpisovati, kako in katerim učencem naj šolske potrebščine deli. Učiteljstvo pa to že samo ve, komu sme dati, ter ne potrebuje od takega gospoda, ko je Matevž nobenega pouka. Mi pa tukaj javno prašamo, ali plačujejo davkoplačevalci zato šolske doklade, da denar potem šolski načelnik v žepu nosi? Mislimo da ne, ampak zato, da se kupijo vse za šolo potrebne reči. Naša šola nima skoraj nobenih učil, šolarska knjižnica le prav malo knjig in učiteljska knjižnica nobenih, a šolski načelnik jih noče kupiti. V šoli so stare, že črvive klopi, ki bodo kmalu razpadle, a Drenovec kot šolski načelnik noče novih oskrbeti. Šolo obiskuje čez 200 otrok, a Drenovec in župan Pajdaš z raznimi lažmi in zvijačami zavlačujeta od leta do leta nalašč toliko potrebno razširjenje tukajšnje dvorazrednice v trirazrednico. Tudi prostora za šolsko drevesnico noče krajni šolski svet kupiti, kjer bi se dečki lahko sadjereje učili. Voda v naši šolski štirni smrdi tako, da je celo šolarji ne marajo, a Drenovec in Pajdaš se ne brigata zato, da bi dobili šolski otroci pitno vodo. Tako bi še lahko več reči našteli, a za danes naj zadostuje, ter še hočemo prihodnjič nadaljevati, Iz tukaj navedenega lahko vsakdo razvidi, da Drenovec pač nikakor ni sposoben za šolskega načelnika, ker kot takšen ne spolnjuje dolžnosti do naše šole, katere so postavno s to častno službo združene, in katerih bi se moral on zavedati. Čemu se je pustil zopet za šolskega načelnika izvoliti, če pa šoli in učiteljstvu vedno le nasprotuje. Celi čas je že komaj čakal, da je bil zopet izvoljen, žali Bog le na škodo naši šoli.

Sv. Miklavž pri Ormožu. V nedeljo, dne 7. t. m. se je vršil v gostilni gosp. Golenka shod, kojega je sklical naš kaplan Stuhec. Navzočih je bilo blizu 100 oseb, med temi mnogo nevolilcev, bilo je tudi okoli 20 pristašev Narodne stranke. Shodu je predsedoval brebrovniški župan Janežič. Prvi je govoril kaplan kot sklicatelj shoda in se opravičeval, da se zopet vmešava v politiko.

Nato je razlagal novi deželnozborski volilni red. Potem je prišel na vrsto lahonski Meško, ki bi rad postal deželni poslanec. Po shodu so še šalili ljudje, češ, da niso videli, ali se pripeljal s kravami ali z junci. V svojem slabem govoru je napadal Nar. stranko in povzdigoval Kmečko zvezo. Pravil je, da je Kmečka zveza ponudila Narodni stranki kompromis, in ta je odgovorila, da zahteva za se 5 ali 7 mandatov. (!) Ker ni vedel natanko, je pogledal kaplana, češ: „Pomagaj mi, pa le hitro!" Ta ga je tudi rešil iz zadrege in povedal, da zahteva Narodna stranka 7 mandatov. (!) Razven tega hoče imeti Plojeva stranka 2 mandata; ker pa je Plojeva stranka itak Narodna stranka, bi liberalci imeli 9 mandatov, dočim bi ostalo Kmečki zvezi v najboljšem slučaju 5 mandatov. Ker pa se liberalcem ne sme nič verjeti, je čisto gotovo, da bode Narodna stranka v zadnjem trenutku zapustila Kmečko zvezo in pritisnila z vso silo, da prodre s svojimi kandidati. Pristaši Kmečke zveze se v slučaju kompromisa ne bodo brigali za volitve in bi vsled tega stranka propadla. — Zato je boljše, da se ne sklene noben kompromis, ker Kmečka zveza nič ne zgubi, prej pridobi, a potom kompromisa bi gotovo zgubila. V boju ima ljudstvo veselje do volitve.

Tudi je trdil, da zboruje v Ptuju Narodna stranka, kar pa ni res, in lahonski Meško je hoté ali nehoté govoril neresnico. Svoj navaden „guč" je sklenil z besedami: „Pojdimo predrzno v volilno bitko in volimo katoliško narodne može!

Kaplan se je zahvalil govorniku in želel dosti takih mož. (!) Navduševal je dalje zborovalce za Kmečko zvezo, jih vabil k pristopu, ker se udnina uporabi edinole za kmečke koristi. (!) Kaplan ne more reči gotovo, da Nar. stranka nima trajnega obstanka, a gotovo pa lahko reče, da ima Kmečka zveza trajno bodočnost. Dalje napada Narodno stranko, ki se je ustanovila le zato, da uniči vero med slovenskim ljudstvom na spodnjem Štajerskem. Ta trditev je navadna in stara laž! Končno je agitiral za klerikalno posojilnico v Mariboru.

Namen shoda je bil, pripravljati tla za izvolitev lahonskega Meška, ki baje namerava kandidirati v tem okraju. In tak mož, ki niti pravilno slovenski ne zna, bi naj bil naš poslanec?! Kaj bo delal v Gradcu? Bolje, da ostane Meško v Lahoncih, za poslanca pa bomo izvolili moža, kateri nam v Gradcu ne bode v sramoto.

(Temu famoznemu shodu je treba pristaviti nekaj komentarja: Kaplan Stuhec, ki niti ne ve, da pripada nam Slovencem po novem deželnozb. volilnem redu vsega skupaj le **13** mandatov, pripoveduje debelo laž, da smo mi zahtevali 7 mandatov, Plojeva str. 2 in klerikalcem bi jih ostalo 5. Tajništvo Kmečke zveze nam lahko potrdi, da je „Narodna str." le vprašala, če je Km. zv. principijelno za kompromis ali ne. Vse druge trditve so debela, duhovnika nevredna laž, ki je skovana za — volilni boj. Če hoče Stuhec s tako nerodnimi lažmi — braniti vero, katero hoče baje N. str. uničiti, je bo v resnici kmalu konec. Meško je le slepo orodje duhovništva in pa lastne častiželjnosti, zato mu njegovih napadov ne zamerimo, temveč smo mu hvaležni, da je bil tako — odkritosrčen. Odbor Kmečke zveze je baje izvolil pododbor za kompromisna pogajanja — bodoči kandidati pa govore tako kakor je to storil Meško! Klerikalna fides — nulla fides! No — mi si mirno umijemo roke. Op. ured.)

Štajerske novice.

Dr. Korošec in slovensko vinogradništvo. Kako lepo se čujejo iz ust lepega dr. Korošca na njegovih shodih ljubezni in sladkosti polne besede do slovenskega kmeta, vinogradnika itd. Ta ljubezen dr. Korošceva do slovenskega vinogradnika je kajpada le v besedah, v dejanjih pa presneto malo ali nič. Prepričani smo, da bi dr. Korošec na vislice spravil vsakega slov. „liberalca", ki bi n. pr. v Narodnem domu v Celju s kakimi „liberalnimi doktorji" šampanjiziral. Dr. Korošču, katerega edini dohodki so njegove poslanske dijete, se seveda ne sme zameriti, če v družbi z duhovniki v hotelu pri črnem volu zapravlja ta iz ljudstva izmozgani denar za šampanjca, dočim slov. vinogradniki, za katere ima Korošec vedno polne koše lepih besed, svojega vina ne morejo prodati. „Ljudski" in „kmečki" poslanec Korošec bi bil že marsikateremu slov. vinščaku opomogel, da je ves denar, ki ga je na Dunaju, doma in drugod je izdal za šampanjca, izdal za vino slov. vinščakov.

Iz Vučje vasi. Predzadnjo nedeljo je predaval v tukajšnji šoli potovalni učitelj Pirstinger, kako je uspešno zatirati zlasti tukaj na Murskem polju uprav strahovito razplojene gosenice in razne druge škodljivce sadnega drevja, kako je isto spomladi snažiti in zrediti krone in kako se sadnemu drevju pravilno gnoji: nadalje je poučeval o umni rezi in škropljenju trt proti strupeni rosi. Prišlo je k predavanju skupaj 91 mož in mladeničev, kar je za naš mali okoliš častno število. Želeti je, da obrnejo njegove nauke in napotke tukajšnji sadjarji in vinogradniki v dejanje.

Misijon pri sv. Lovrencu na Drav. polju. Gospod župnik Ozmec je svojim „zvestim" dal priliko se spokoriti za vse goljufije in sleparstva, ki so jih zvršili pri zadnjih občinskih volitvah. Poklical je bil pretekli teden misijonarje. To vam je grmelo proti „liberalnim" listom. O tem pa, da je greh pri volitvah goljufati in slepariti, kakor so to storili župnikovi pristaši, o tem ni niti besedice zinil! Da ima g. župnik pravico voliti, to vemo mi Šentlovrenčani tudi brez misijonarja. Ali da župnik Ozmec hujska kmeta proti kmetu, **soseda proti sosedu** ter tako seje **sovraštvo** in prepir med ljudstvo, to pač ni delo za katoliškega duhovnika. G. župnik Ozmec, zapomnite si to: Kdor seje veter, žanje vihar!

Od sv. Lovrenca na Dravskem polju. Dne 9. t. m. vršile so se pri nas občinske volitve in sicer v znamenju boja pod komando naših obe duhovnikov. Dosedaj smo z našimi duhovniki vedno v miru živeli in ti se niso nikdar vmešavali v naše občinske zadeve. To pa seveda ni bilo všeč našemu gosp. župniku Ozmecu kateri se je pri zadnjih volitvah postavil na čelo svojim „ovčicam" in ž njim seveda tudi „zmagal" proti preklicanim „liberalcem". Pa kako je zmagal? Tako, da gotovo ni v čast, katoliškega duhovnika. Župnik Ozmec si je izbral za odbornike svoje

najzvestejše kimovce. Pod komando kaplana Kociper-ja je postavil Ozmec pred vhodom v volilni lokal par svojih privržencev, kateri so volilcem trgali listke iz rok, črtali imena nasprotne stranke in zapisali imena župnikovih pristašev. Občinski pisar Tumpej in nekateri drugi možje, ki so hrepeneli po odborniški časti ali celo po županskem stolcu, so si raztrgali par podplatov in letali celi teden poprej od hiše do hiše ter izpolnjevali volilne listke. Da take volitve ne bodo potrjene, je pač samo ob sebi umevno, a pri prihodnjih volitvah se bode že pravočasno poskrbelo, da župnikova drevesa ne bodo zrastla v nebesa.

Razpravo o deželnem volilnem redu smo zaradi preobilice drugega gradiva morali odložiti.

O hmeljarstvu priobčimo v prihodnji številki lep članek.

d V **Hočah** se je vsled „hvalevrednega pospeševanja" od obč. odbora ustanovila nova — nemška požarna bramba. Načelnik je nemškutarski krčmar Stanitz.

d **Propadli** so Nemci in nemškutarji pri obč. volitvah na Zg. Poljskavi. Izvoljen je samo jeden Nemec Hermann.

u **Gradnja mostu čez Dravo v Mariboru** se bo letos vendarle začela. Neko mariborsko odposlanstvo je te dni posredovalo pri ministru javnih del Rittu, kateri je obljubil zadevo pospešiti. Objednem je minister obljubil, da j se bode zvišal prvi obrok 2 miljonsk. drž. prispevka, ki je v letošnjem proračunu določen na 100 tisoč kron.

d **Sneg** je pokril celo Zgornje Štajersko s 15 cm debelo belo odejo.

d **Pri obč. volitvah v Št. Jurju ob juž. žel.** so zmagali klerikalci v 2. razr. Imajo sedaj od 12. občinskih odbornikov 6.

d **Ubilo** je v Baggaleyskem premogokopu v Pensilvaniji (Sev. Amer.) rudarja Sulenca iz Leskovca pri Rajhenburgu.

b **Iz Slov. Bistrice.** Petletna Angela Schwarz se je igrala v soboto z nožem in se tako ranila na desnem očesu, da so jo morali prepeljati v bolnišnico.

d **Konkurz** je dovoljen za premoženje usnjarja Apata v Mozirju. Konkurzni komisar je gornjegrajski sodnik Grebenc, upravitelj konkurzne mase pa trgovec g. Schuster v Mozirju.

d **Za poštnega kontrolorja na Zidanem mostu** je imenovan Nemec iz — Šlezije, neki Sengel.

d **Nemško obrtno društvo v Ptuju** je postavilo peka Orniga za kandidata v mestni skupini Ptuj—Ormož—Ljutomer pri prih. deželnozb. volitvah.

a **Iz Luč.** Naglica pač ni dobra, je djal polž ko je sedem let čez klado lezel a slednjič, ko je na vrh prišel, spet nazaj telebnil. No, tega polža posnema naš okrajni svetnik g. Grebenc. Pretečen teden t. j. 9. marca so našli v Konjskem vrhu nekega kočarja mrtvega; ko je ležal postavno doma 48 ur na parah, je bil prenešen v mrtvašnico v Luče. Prišla je prepoved, da se ne sme pokopati preden ne pride komisija. Danes imamo v pratiki že 15. marca, a mrlič še vedno čaka na svoj odrejen prostor na mirodvoru, ker ni komisije. Pa saj gospodom tako ne bo več ušel, si morda mislijo.

d **V Cogetincih pri Sv. Antonu v Slov. gor.** so našli od jutranje maše idoči ljudje viničarja Janeza Vizjaka kakih 150 korakov od svojega hrama ubitega. Zločinec se še ni našel.

d **Iz Vuzenice.** Svoj čas se je govorilo in tudi že pisalo po listih, da namerava „Schulverein" kupiti v Vuzenici neko hišo ter v njej nastaniti svojo šolo. Dotična hiša, last nemškutarskega razgrajača Pušnika, je prešla sedaj v slovenske roke. Kupil jo je znani narodnjak gosp. Anton Urek iz Brezna pri Globokem. Tako počasi pobirajo šila in kopita ljudje, ki so zatajili domovino in materni jezik. Za Pušnikom bodo prišli polagoma še drugi, če se preje ne iztreznijo in zavedo, da živijo od Slovencev.

d **Kap je zadela** pretekli teden 69 let staro Pogorelčevko, taščo zavednega Slovenca Uršnika pri Sv. Primožu nad Muto. Ponoči je vstala ter se zgrudila pri priči mrtva na tla.

d **Boga so hoteli za Nemca napraviti** pri pogrebu umrlega lesotržca Ferka na Muti njegovi nemški prijatelji. Na križ, ki se je nesel pred sprevodom, so obesili venec v frankfurtarskih barvah. G. župnik je rekel, da se to ne spodobi in tako so ga morali djati na krsto. En tak venec je dal neki tudi župan Janesch iz Gortine, četudi županuje tudi Slovencem. Vse je bilo nemško pri tem pogrebu, le nosači so bili Slovenci, četudi jih rajnki ni mogel videti.

v **Iz Središča.** Hvaležnost je plačilo sveta, torej enkrat narobe. Iz verodostojnega vira smo namreč slišali, da bode krčmar Vennigerholz v zahvalo za to, da so slovenski konjerejci pri njem zborovali, s pomočjo svojega strička uplival na g. Bauerja, načelnika nemškega ognjegasnega društva v Ormožu, da bode ta sklical prihodni občni zbor tega društva v slovensko gostilno g. Gomzi. Brat našega Vennigerholza, zdravnik pri Št. Ilju nad Mariborom, do sedaj glavna opora tamošnjega nemštva pa bode z vsemi kriplji deloval na to, da ostane Št. Ilj še nadalje v slovenskih rokah. Lepo plačilo za majhno uslugo!

o **Iz Ormoža.** V torek dne 9. t. m. je umrl tukaj nenadoma na srčnem otrpljenju vrl narodnjak gosp. Martin Sever, c. kr. višji poštni oficijal v pokoju in hišni in zemlj. posestnik v 52. letu ter bil v četrtek na pokopališču na Humu zelo slovesno, ob velikanskem spremstvu pokopan. Zapušča vdovo in 3 otroke. Naj v domači zemlji mirno počiva!

v **Po misjonu v Št. Petru v Sav. dol.** Tiste dni po misjonu v Št. Petru je šel po cesti neki „grešni liberalec" in zagledal v grabi poleg ceste kandidata za županski stolec po dom. Ternauerja, ki je pa drugače spodoben in svet človek. Začudil se je „liberalec" nad tem očividnim pohujšanjem v grabi, začudil se je še bolj, ker je vendar Ternauer tako marljivo poslušal misijonske pridige! Ker si je še iz „vernih" časov ohranil precej krščanske ljubezni, se je potrudil in zvlekel Ternauerja iz grabe. Ni lahko šlo, ker so v njem revolucijonirali hudobni vinski duhovi, ki so ga tlačili v grešne nižave mesto v čednostne višave; vzdihoval je: Kaj je to, kaj je to? Naprednjak pa mu je odgovoril: Če jaz „grešni liberalec" vlačim tako svetega človeka iz nečiste grabe pohujšanja in poniževanja, ki je nevredno dostojnega krščenega človeka, je tako delo gotovo več ko „kaj". Ko ga je spravil na ravno cesto, je naprednjak šel domu, ker se je že močno večerilo. Ali je oče Ternauer tisto večer spal pod domačim krovom ali ne, o tem pravljica ne pripoveduje. Uči nas pa ta pravljica, da je pri vsaki stvari na svetu od veličastnega do smešnega le en korak .. ki včasi lahko komu spodmakne celo županski stolec.

d **Imeniten mož** je vsekako rogaški zdravnik in velmož dr. Schuster. Človek bi po njegovem imenu sodil, da je Nemec; kaj še! Ta „nemški" gospod je slovenski Savinčan, ki je strašno ponosen na svoje nemško ime, a se hvali, da po cele dni govori le — slovenski, namreč s svojimi slovenskimi bolniki. Kadar pridejo Hrvatje v Rogatec, kakor zadnjič ob birmi, pa jim celo slovenski napija in „živijo" vpije. Nichts über deutsche Gesinnungstüchtigkeit!

o **Od Sv. Miklavža pri Ormožu.** Nekemu dopisniku se v zadnjem „Sl. Gosp." nekaj sanja. Občinske volitve mu ne dajo miru. Bo že videl, kako se bo stvar končala! Kdo pa je pogorel pri glavarstvenem uradnem dnevu? Gospod kaplan Štuhec, povejte nam, kako vam je tedaj rekel g. komisar? Zakaj morajo skrbeti v prvi vrsti duhovniki? — Vam ne zvenijo tiste besede v ušesih? — Dalje vprašamo g. dopisnika, ali mu niso znane izpovedbe 4. t. m. pri sodniji? Povemo mu tudi javno, da narodna stranka živi in bo živela pri Miklavžu, naj je našemu kaplanu ljubo ali ne.

(Opomba. Komisar je kaplanu rekel, da so duhovniki v prvi vrsti poklicani skrbeti, da vlada mir med kmeti, učitelji in duhovniki. Ko se je izgovarjal, da ne rabi opominov, mu je komisar še enkrat napolnil ušesa z omenjenimi besedami. — V „Sl. Gosp." je poročal kaplan sam. Kar se pa tiče sodnije, se bo kaplan pošteno vrezal.)

o **Skrivnosten dogodek.** Nedavno je prišel v sobo pisarniškega vodje celj. okrožnega sodišča Bergoča znani sevniški sodnik S. — Nekaj trenotkov po njegovem vstopu so čuli uradniki v sosednih sobah strel. Dognalo se je toliko, da se je S.-u sprožil revolver in se je krogla zarila pod mizo v tla. Natančneje se ta slučaj ni pojasnil; niti toliko ni znano, zakaj je sodnik sploh prišel v urad z nabasanim revolverjem. Državno pravdništvo se za taka dejanja ne utegne brigati. — Sodnik S. pa bo letos o Veliki noči spet ravnodušno obsojal kmečke fante, ki bodo streljali preblizu hiš in ljudij. Za kmečke fante je to namreč po kazenskem zakonu prestopek.

u **Iz Gaberja pri Celju.** Delavec nam piše sledeče vrstice: Posledice ponesrečene Aehrenthalove balkanske politike čuti zelo avstrijska industrija za izdelovanje kovin. V naši kovinski tovarni delajo sedaj delavci komaj po tri delavnike na teden in vsled tega vlada v vseh delavskih družinah pomanjkanje in revščina. Nekateri pošiljajo svojo 6—10 letno deco v mesto, da tam prosjači. Nemci jih neusmiljeno odganjajo od svojih vrat. S takim prosjačenjem se pa ubija v otrocih vsak čut dostojnosti in človeškega ponosa. Kaj se čudite potem, da ti ljudje prodajajo za kos kruha materinščino in domovino? Država skrbi za svojo vojsko, skrbi za nemško uradništvo in vrag vedi, za kaj še — mi ki smo baje tudi „ravnopravni" državljani — pa poginjamo!

XI. društveni praznik obhaja na Jožefovo dne 19. t. m. „Slovensko delavsko podporno društvo" v Celju. V to svrho se priredi predpoldne ob 9. uri prijateljski sestanek v društvenih prostorih, popoldne ljudska veselica v „Skalni kleti". Na vsporedu je petje društvenega zbora pod vodstvom g. Juga, godba (ciganski sekstet), srečolov, šaljiva pošta in druge zanimivosti. Začetek ob 4. uri popoldne, vstopnina 50 vin. Ker je čisti dobiček namenjen „Delavskemu domu", se pričaknje obilne udeležbe. Delavstvo, pokaži, da ljubiš svoj narod in svoj stan! Pričakovati pa je, da nas tudi tokrat posetijo višji sloji iz Celja ter s tem pokažejo, da simpatizirajo z nami, kajti le v edinosti je moč. In na to moramo računati, ako hočemo kaj doseči.

o **Občinske volitve v Ponikvi ob Juž. žel.** so razveljavljene. Vršijo se nove volitve brez reklamacijskega postopanja.

u **Iz Šmarja pri Jelšah.** Pred nekaj meseci nas je osrečila finančna direkcija z nemško nacijonalnim davčnim asistentom Metodom Vodopiutzom. Temu fanteku smrdi slovenska govorica. Kaj rad zabavlja čez Slovence in moral je že nekaterikrat neprostovoljno zapustiti gostilno kakor tudi za svojo vročekrvnost poslati dar svojemu patronu.

Nedavno tega je klical v neki gostilni: „Eljen Garibaldi, Eljen Košut!"

Ali ga bo drž. pravdništvo obtožilo veleizdaje?

u **Zopet nesreča na železnici.** V četrtek zvečer se je spodrsnilo pripenjaču Karlu Drolcu, ko je hotel stopiti na stopnico pri vozu. Padel je pod voz, kjer mu je zdrobilo kosti na desni nogi pod kolenom.

o **Nujni predlog posl. Malika.** Poslanec Malik je včeraj vložil nujni predlog, v katerem zahteva dva milijona kron za po suši oškodovane posestnike v ljutomerskem, radgonskem, ptujskem in mariborskem polit. okraju, da se odpomore groznemu pomanjkanju krme. Ta nujni predlog služi samo za renomiranje, kajti ni verjetno, da bi vlada dovolila to vsoto. Pač pa bi bilo potrebno, da bi vsi spodnještajerski poslanci znova vzeli akcijo za podporo v roke, kajti pomanjkanje krme je po celem Spodnjem Štajerskem nepopisno. (Glej med drugim dopis iz Stranic! Op. uredn.)

o **Imenovan** je za oskrbnika kaznilnice v Celju dosedanji kontrolor na mariborski kaznilnici Franc Pacal, za kontrolorja v celjski kaznilnici pa Friderik Zamolo.

o **V drugem zasedanju porotnega sodišča v Celju** je imenovan za predsednika dvorni svetnik pl. Wurmser, za namestnike pa svetniki dež. sodišča dr. Schäftlein, Garzarolli in Kotzian.

o **Med novimi konjiškimi obč. odborniki** so sledeči „Nemci": Bauman, Klemen, Kovač, Topolšek, Kolarič, Kadivnik, Svoboda, Vrečko, Kupnik, Lavrič, Bezenšek, Rebernjak in Senica; pravih Nemcev je le pet. Ta imena so tipična slika konjiškega nemštva.

o **Iz Stranic** v konjiškem okraju. V tukajšnji občini se je jela deliti v drugič krma po znižani ceni. Občina je prosila za 105 met. stot. sena in za 214 q slame; podelilo pa se je samo 40 q sena in 73·7 q slame. Eraričnih otrobov se je prosilo 75 q, odmerili pa so se v razdelitev samo 3 (trije) q. Prosilo se bi gotovo za večjo množino krme, pa je itak vsakemu posestniku znano, da propade z večjo zahtevo. — Stiska zaradi pomanjkanja krme je grozna. Ker živine ni mogoče po primerni ceni prodati, — kar tudi nikakor ne kaže, polagajo nekateri posestniki smrečje, hojčje in suh praprot. — Nek tukajšnji posestnik puli celo iz slamnate strehe slamo, da jo polaga živini. Ker pa mu v sobo skozi odprto streho curlja voda, si prenaša posteljo iz enega prostora na drugega, kjer pač pajde boljše zavetje pred mokroto. — Edina rešitev, na katero se še po suši prizadeti posestniki živine zanašajo, bi bila skorajšnja spomlad, ko travca zeleni!

v **Umrl** je pretekli teden g. Josip Majer, posestnik v Trbovljah. Pokojnik, rodom Oger, se je tekom 25 let popolnoma udomačil v naši dolini. Bil je član naših narodnih društev in je tudi svojo rodbino vzgojil v narodnem duhu. Bil je izredno blagega značaja in priljubljen povsod v Trbovljah. K zadnjemu počitku ga je spremilo ogromno število ljudi iz vseh slojev prebivalstva. Bodi pokojniku blag spomin!

o **Od Sv. Miklavža pri Ormožu.** Tukaj je umrl Matija Dolinar, posestnik v Vinskem vrhu. Ni bil naš pristaš, a bil je občepriljubljen mož. (Bil je tudi 25 let cerkveni ključar.) — N. v m. p.!

o **Umrla** je na Sp. Bregu pri Ptuju bivša gostilničarka in hišna

posestnica gospa Karolina Obendrauf, stara 77 let.

o **Od Sv. Jurja ob Ščavnici.** — Vsled jako natančnega izpolnjevanja svojih dolžnosti sta bila odlikovana c. kr. finančna uradnika gg. E. Cajnko in J. Pogorevc. Prvi je imenovan za respicijenta, drugi za nadpaznika. — Škoda, ako ju zgubimo, kakor se sliši. Najodkritosrčnejše čestitke k zasluženemu priznanju!

v **Ruše.** Tukaj je umrla dne 10. t. m. opoldne blaga gospa M. Pogačnik, mati znanih bratov Edvarda in Hinkota, ki sta zgradila tukaj velike fužine. Naše iskreno sožalje!

o **Dva lepa shoda.** V nedeljo 14. t. m. sta se vršila zaupna shoda v Dobjem pri Planini in v Vezovju pri Slivnici. Vočigled skrajno slabemu vremenu in z ozirom, da sta bila shoda omejena samo na povabljene, sta oba shoda jako dobro uspela. V Dobjem se je v gostilni g. M. Lapornika zbralo do 70 najboljših kmetovalcev iz cele občine. Z zanimanjem so sledili pod predsedstvom g. naduč. Pulka izvajanjem urednika Spindlerja iz Celja, ki je v daljšem govoru pojasnil sedanji politični položaj ter osobito nekatere važne v drž. zbornici vložene predloge, v prvi vrsti starostno zavarovanje. G. Andrej Oset iz Št. Jurja ob j. ž. je razkladal o pomenu kmetijske organizacije, osobito v kmetijskih podružnicah, dalje o narodni zavednosti, o pomenu izobrazbe itd. G. nadučitelj Pulko je v drastičnih besedah naslikal sleparsko delovanje klerikalcev, laži „Slev. Gosp." ter očitanje brezverstva somišljenikom narodne stranke. „Če pa nas hočejo zato imenovati brezverce", pravi, „ker nočemo verjeti Gospodarjevih laži, pa smo radi brezverci." — Shod je bil za Dobje, kjer se jih vrši tako malo, velikega pomena.

V Vezovju pri Slivnici se je v gostilni g. Čretnika zbralo 70—80 ljudi, tudi precej žensk. Z vneto pozornostjo so sledili izvajanjem urednika Vekosl. Spindlerja, ki je v prvi vrsti naslikal verolomno postopanje dr. Korošca, ki je na shodih kot kandidat vse mogoče obljube delal, a nobene od teh izpolnil, da, celo besedo je prelomil, ker je glasoval za ogrsko nagodbo v škodo naših živinorejcev in vinogradnikov. Dalje je orisal politične dogodke zadnjih dni ter posebej tudi vladno predlogo o starostnem zavarovanju. Njegova izvajanja, posebno tudi ona o aneksiji Bosne in o vojski s Srbijo, so žela obilo pohvale. Govorila sta še gg. Andrej Oset in g. nadučitelj Kurbus. Shod bo imel očividno najlepše posledice in bo dvignil zavest in čut skupnosti somišljenikov stranke v slivniški in kalobški občini. Ljudje so ob odhodu klicali, da želijo še večkrat enakih shodov. — Na obeh shodih se je sprejela sledeča rezolucija:

Zborovalci na shodu v Dobjem (Vezovji) dne 14. marca 1909

1. odločno obsojajo verolomnost dr. Korošca, ki je našemu kmetijstvu na škodo proti svoji obljubi glasoval za nagodbo z Ogrsko;

2. zahtevajo od drž. poslancev, da z vso odločnostjo zastopajo naše gospodarske koristi, osobito z ozirom na starostno zavarovanje;

3. zahtevajo, da slov. poslanci z vso odločnostjo branijo naše narodne pravice nasproti vladi in Nemcem;

4. odločno obsojajo hujskanje na vojsko s Srbijo;

5. želijo mirnih in sporazumnih volitev v deželni zbor.

o **Deželnosodni svetnik Smolle v Celju** je zelo mogočen nemški gospod. Saj ga že njegovo nemško ime k temu sili! Pred kratkim je imel zaslišati g. P. v disciplinarni preiskavi rogaškega sodnika Pavličeka v znani, od nas opisani aferi. — Dasi je g. Smolle dobro vedel, da je g. P. Slovenec, mu je vseeno poslal nemško vabilo. Ali ni to izzivanje? Ker g. P. ni sprejel nerazumljivega dopisa, pa mu je poslal lastnoročno pisanega slovenskega. — Torej dvakratno nepotrebno delo in potrata časa! In to samo iz malenkostne nagajivosti in nacijonalnosti nemškega sodnika! G. Smolle je ostal samo dosleden, ako je pri zaslišanju kazal „Südmarkine" vžigalice. Nalašč ali samo slučajno? — Kot praktikant fungira v Smolletovem oddelku neki Jaklitsch, Nemec seveda, ki je moral biti sila vročekrven burš, ker ima obraz ves razsekan. Ta gospod ne zna slovenski in piše zapisnike kar po posluhu. Da dela tako na stotine napak, to ga nič veliko ne skrbi. So pač vzorne razmere pri naših sodnijah!

v **Vinski sejem v Brežicah.** Novoustanovlj na podružnica. c. kr. kmetijske družbe štajerske za brežiško okolico priredi v sredo dne 31. sušca t. l. od 9. ure naprej v prostorih Narodnega doma v Brežicah vinski sejem. Vinogradnikom iz okolice, osobito iz slavnoznanih bizeljskih, pišečkih in sromeljskih goric, bode ta dan ponudna prilika, svoj izborni vinski pridelek po primerni ceni spraviti v denar. Ker je železniška zveza od vseh strani v Brežice ugodna, nadejati se je, da se tega vinskega sejma udeleži veliko število kupcev posebno gostilničarjev, ki znajo ceniti žlahtno kapljico, od blizu in daleč.

v **Za kaj vse ne služi velikonočno izpraševanje!** Z Cirkovcih na Dr. p. je delil začetkom marca g. župnik Rauš velikonočne spovedne listke. Delal pa je baje tudi reklamo za cirkovško klerikalno posojilnico. Vera in — žakelj, kako se to lepo sklada!

v **Zagonetna zadeva.** Zasebnica Ana Rakun, stanujoča v Orellovi hiši, pristojna v občino Rečica, je pred dobrim tednom dni porodila dvojčke (dve deklici). V pondeljek zjutraj so našli obe zadušeni. Ni še natančno dognano, ali je to zločin ali nesreča. Rakun trdi, da je celo noč trdo spala zjutraj pa je našla otroka mrtva in vsa vrata skoz in skoz odprta — to pa v tem hudem mrazu! Ta trditev ni posebno verjetna.

v **Suspendiran** je od svoje službe graški vseučiliški profesor dr. Hoffer pl. Sulmthal, Profesor je na sumu, da je v neki zapuščinski zadevi nekaj poneveril.

v **Fata morgana.** Kakor poročajo različnim listom, so baje videli ljudje v Moškanjcih pri Ptuju minulo nedeljo izvanredno prikazen na nebu. Pokazala se je nenadno trdnjava in sicer tako jasno, da so se razločevale cevi topov in signali z zastavicami. Videli so se tudi vojaki, ki so nosili trame za gradnjo mostu. Zanimiva prikazen je trajala tričetrt ure. Praznoverni ljudje so prepričani, da je vojska blizu.

v **V Št. Vidu pod Ptujem** je 12 posestnikov -- in troje žganjetočev ter še 2 prodaji žganja. Ker je podelilo okr. glavarstvo še — 4 koncesijo za žganjetoč, je to ptujskim purgarjem že preveč in sedaj tarnajo v „marburgerci" o škodljivih posledicah žganjepitja. Podpišemo, da dela žganje neizmerno moralno škodo v ptujski okolici; vendar pa bi se naj ne zaprlo nepotrebnih žganjetočev samo v Št. Vidu, temveč tudi v — Ptuju. Katero pero more popisati, koliko nesreč je že napravilo Strašilovo in Hutterjevo žganje v ptujski okolici! Tudi zato se naj gg. poslanci pobrigajo.

o **Iz Slaptinec pri Sv. Jurju ob Ščavnici.** Dosedanjemu županu v Slaptincih se je končno prevrnil županski stolec in na njega bo menda voljen sposoben narodnjak, saj so pri občinskih volitvah zmagali „nekimovci" — Tako je prav! Dani se!

o **Od Sv. Jurja ob Ščavnici.** — Pred enim tednom so pokopali Joža Senčarja iz Bolehnečic, a 9. t. m., v torek, pa že njegovega sina Jurja Senčarja. Gotovo si ni mislil, ko se je vračal s pokopališča, da bo čez teden dni že njega doletela ista usoda, kakor očeta. Še jokaje je baje besedičil: kdo bode neki prvi izmed nas sledil očetu? Njega si je smrt izbrala. Prehladil se je ter umrl za pljučnico. Vsej rodbini pa iskreno sožalje na izgubi najprej očeta, a sedaj brata, vse v enem tednu!

b **Od Drave.** Neko soboto pridem v Ormožu v narodno gostilno Gomzi. Pri nekem omizju je sedel neki župnik v pokoju, ki je v svoji nedosegljivi izobraženosti in zgovornosti mlatil po Srbih na tako ostuden način, da bi se ga še pošten Nemec moral sramovati. Kajpak, sredstvo njegove zgovornosti mu je bila koroška nemščina, akoravno ga je za mlada zibala slovenska mati v bližnjih Pušencih. Čuditi se moram brezmejni potrpežljivosti ormoških Slovencev, ki trpijo v svoji sredini tako zagrizenega sovražnika Slovanov. Ven s takim iz poštene slovenske hiše!

b **Kompromisna pogajanja** med slovenskimi strankami glede deželnozborskih volitev so stopila sedaj v resnejši stadij. Kakor neoficijelno izvemo, so imeli v pondeljek po 3 zastopniki Slov. km. zveze in Narodne stranke v Mariboru tozadevni sestanek. Prihodnjo soboto se vrši drugi sestanek, katerega se udeležijo tudi zastopniki konservativne stranke in prihodnji teden se vrši zaupni shod Km. zveze, ki bode preciziral konečno stališče stranke pri deželnozborskih volitvah. Glavni zbor Narodne stranke se vrši v nedeljo, dne 4. aprila. Pozivamo svoje somišljenike, naj se že sedaj ozirajo in pripravljajo nanj.

b **Smrtna kosa v Celju.** Umrl je urar Hausmann v Rotovški ulici, star celjski meščan.

b **Velika nesreča.** Dne 15. t. m. ob 1. uri popoldne sta stala učenca tukajšnje gimnazije 14 letni Ferdinand Cempyrek in 15 letni Egon pl. Sokoll na terasi vile „Falkenturm" na Bregu (nad gostilno g. Radeja) in hotela streljati na golobe. Egon pl. Sokoll je imel težko lovsko dvocevko, nabasano z drobnim lovskim svincem. Dečka sta stala blizu skupaj; Sokoll je puško najprej poskušal in napel petelina, na to pa jo je postavil k nogi in gledal za golobi. Naenkrat pa se je puška sprožila; ali se je petelin zadel ob nogo ali ob kak drug predmet, to se ni moglo dognati. Le toliko je gotovo, da je fant migal s puško semintja. Učinek strela je bil strašen: Cempyrku je odnesel ves zadnji del lobanje s temenom vred v zrak. Fant je bil na mestu mrtev. Sokoll je tekel po mater, katera je hitela z vodo na verando, misleča, da se gre le za obstrelbo, a je omedlela, ko je zagledala razmesarjeno glavo ponesrečenca in možgane po tleh. Seveda komisija je bila takoj na licu mesta in je napravila zapisnik. Ker se je zgodila očividno nesreča, je ostal fant pri materi, ki ima pa drugače z razposajenim Egonom velik križ. Nekdo nam je pravil, da ima baje že 3 leta (15 letni fant!) orožni list! — Mrliča so zvečer odpeljali v mrtvašnico. Bilo je za Celje nekaj redkega, da se je po 7. uri zvonilo mrliču. Ferdinand Cempyrek je sin železniškega mojstra g. Cempyreka, ki stanuje na Čretu poleg cinkarne. Nesrečna nodbina zasluži najiskrenejše sožalje. — Celi dogodek je bridek nauk za starše, naj ne dado mladini orožja v roko!

v **V seji „Zveze narodnih društev"** minulo soboto se je izrekla posebna zahvala odhajajočemu g. inr. Al. Trstenjaku za njegovo vzorno vodstvo zveznih knjig, tajniških poslov in blagajne. — „Zveza" šteje sedaj 78 članic. Prihodnje nedelje in praznike priredi poučni zborovanji v Središču in ptujski okolici. — Za bodočega kulturnega zgodovinarja spodnještaj. Slovencev bo nudila zanimive podatke njena statistika o, postanku, delu in stanju spodnještaj. narodnih nepolitičnih društev. Zanimalo bo tudi, da se v Celju pripravljajo na poletje poljudna znanstvena predavanja v večjem obsegu, nekak odtomek ljudskega vseučilišča. Sodelovalo bode učiteljstvo, vseučiliško dijaštvo in narodna društva.

v **Celjska mestna šparkasa,** ki ima svoje uradne prostore v veliki hiši pri kolodvoru, prav čedno nazaduje. Poročali smo že, da se je meseca prosinca t. l. pri tem zavodu vzdignilo 138.712·43 K več kakor pa vložilo. Meseca svečana pa je ta nemška šparkasa zopet nazadovala za 45.134·18 K, vsega skupaj je torej izgubila na hranilnih vlogah v prvih dveh mesecih tega leta **138.846·61 K.** Za varnost te nemške šparkase jamči samo celjsko mesto. Slovenci imamo v Celju slovensko „Južnoštajersko hranilnico", za katero jamči pet nezadolženih okrajev. Ta slovenska hranilnica ima svoje prostore v narodnem domu v Celju.

v **Pravila čebelarske podružnice v Grižah** je vlada potrdila. Na delo sedaj tovariši čebelarji!

Vabilo

na

II. redni občni zbor

„Hranilnice in posojilnice v Dramljah, reg. zadr. z neom. zavezo",

ki se vrši

v nedeljo, dne 28. sušca t. l. ob 9. uri predpoldne v uradni pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Odobrenje letnega računa za l. 1908. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo

k

rednemu občnemu zboru

„Posojilnice v Rajhenburgu, registr. zadr. z neomejeno zavezo",

ki se vrši

v nedeljo dne 28. marca 1909, ob 3. uri popoldne v zadružnih prostorih

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva. — 2. Poročilo nadzorstva in odobritev računskega zaključka za leto 1908. — 3. Slučajnosti.

Načelstvo.

Pretep v sodni dvorani. V Mainzu sta bila zaradi vloma obsojena dva brata vsak na 1 leto ječe, kar eden zakriči: „Kako morete obsoditi mojega brata, saj ni pri pameti". V tem trenótku je ta slednji začel metati vse, kar mu je prišlo pod roke, na sodnika. Še le stražnikom se je posrečilo napraviti mir, ko so potegnili sablje.

o **Madžarizacija Hrvatske** se z vso nasilnostjo nadaljuje. Ogrska vlada hoče vse premogovnike podržaviti in v Pešti se osnuje naredbenim potom kr. ogr. osrednje ravnateljstvo za državne premogovnike. Seveda bodo povsod sami madžarski ali vsaj od ogrske vlade popolnoma odvisni uradniki, delavstvo iz Madžarske — pridejo madžarske šole itd. Madžarizacija prodira na celi črti!

500 dijakov so aretirali v soboto popoldne v Varšavi. Imeli so na vseučiljšču zborovanje zoper varšavske dijaške postave. Policija je pozvala dijake, naj se razidejo. Ker tega niso storili, je prišlo vojaštvo in vse aretiralo.

b **Novi škandali na Ruskem.** Prejšnji generalni adjutant carja, general Kessel, je v preiskavi zaradi poneverjenj v petrograjski vojaški pisarni. Gre se baje za pol milijona rubljev.

b **Velikanski vihar.** Takozvani tornado je opustošil vse ozemlje ob Misisipiju do Arkanzas. Mesto Brinkley ob železnici Chicago-Rock Island je bilo v par minutah — razvalina. Mnogo ljudi je prišlo ob življenje.

Književnost.

Pod cesarjem Fr. Jožefom I. Obrisi Spisal F. L. Tuma. Ponatis iz „Domovine". Založila „Zvezna trgovina v Celju". Cena broš. K—'60. po pošti K—'65. Priporočamo to lepo pisano knjižiec.

Naš dom. Zbirka povesti, pesmi in narodnega blaga. II. Zvezek. II. ponatis. „Zadnji grof Celjski" in „Iskalci biserov na otoku Sv. Duha". Založila Zvezna trgovina v Celju. Cena broš. K—'50, po pošti K—'60.

Madeži in njih snaženje. Založila Zvezna trgovina v Celju. Cena kart. K 1.—, po pošti K 1'10. Priporočamo slovenskim gospodinjam!

Narodna založba v Celju,

registrovana zadruga z omejeno zavezo ima svoj

redni občni zbor

dne 25. marca 1909 ob 10. uri predpoldne v prostorih Zveze nar. društev v Celju, Rotovška ulica št. 12 I. nadstr. s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva o dosedajšnjem poslovanju in predložitev računskega zaključka za prvo upravno dobo. — 2. Poročilo o sedanjem stanju podjetja Narodne založbe. — 3. Poročilo o pogodbi s tiskarno. — 4. Volitev načelstva. — 5. Volitev nadzorstva. — 6. Slučajnosti.

Vse p. n. zadružnike vabi vljudno k udeležbi **načelstvo.**

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Št. Petru v Sav. dolini vabi odbornike in zadružnike na

letni občni zbor

ki bo v pisarni dne 21. t. m. ob 9. uri.

Dnevni red: 1. Poročilo načelništva o delovanju. 2. Računski zaključek leta 1908. 3. Slučajnosti. 163 1

Društvena gostilna

„Slovenskega delavskega podp. društva v Celju"

se odda s 1. majem na račun.

Ponudbe do 28. marca na odbor „Slovenskega delavskega podp. društva" v Celju, Graben št. 7.

Sprejmem

stenografa

(strojepisca).

Vstop takoj. Plača po dogovoru.

Dr. Horvat, Ptuj.

Učenci

in

pomočniki

vseh obrtnih strok poizvejo za najboljše mojstre, ako se obrnejo do skupne obrtne zadruge v Šoštanju. To poslovanje je čisto brezplačno.

Oglašajte se obilno.

Pristni kranjski
lanenooljnati firnež

Oljnate barve
v posodicah po ½, 1 kg
kakor tudi v večjih posodah.

Fasadne barve
za hiše, po vzorcih.

Slikarski vzorci
in papir za zvorce.

Laki
pristni angleški za vozove, za pohištva in za pode.

Steklarski klej
(kit) priznano in strokovno preizkušeno najboljši.

Karbolinej
prve vrste.

Mavec (gips)
za podobarje in za stavbe.

Čopiči
domačega izdelka za zidarje in za vsako obrt

priporoča

Adolf Hauptmann
v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Zahtevajte cenike!

Vabilo

na

redni občni zbor

katerega priredi

„Hranilnica in posojilnica pri Mariji Snežni na Velki"

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

dne 24. sušca 1909 ob 1. ozir. 2. uri popoldne v lastni pisarni s sledečim sporedom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje letnega računa za l. 1908 in razdelitev čistega dobička.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Najboljše

travniške brane

raznovrstne **pluge,** tudi takozvane „kultivatorje", kakor

pluge za globoko oranje ali rigolanje, motike, krampe, lopate, drevesne žage, trsne škarje, leščerbe za vničevanje **gosenic** in ličink, vsakovrstno poljedelsko orodje in stroje, nadalje **trnjevo žico** in **žične mreže** za plotove, **traverze, cement** in vse stavbinske potrebščine, sesalke in **vodovodne cevi,** strešne lepenke, nepremočljive vozne plahte in zajamčena umetna gnojila vseh vrst, priporoča po najnižji ceni

trgovina z železnino ‚Merkur', P. Majdič, Celje.

Zaloga izvrstnih šivalnih strojev, gramofonov, kakor tudi slovenskih plošč.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

1 kg sivega, puljenega 2 K, boljšega 2 K 40 h; polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg velefinega, snežnobelega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivega 6 K; 7 K; belega, finega 10 K; najfinejši prsni puh 12 K. Kdor vzame 5 kg, dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica. 180 cm dolga. 116 cm široka, z 2 zglavnikoma, vsak 80 cm dolg, 58 cm širok, napolnjen z novim, sivim, jako stanovitnim puhastim posteljnim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 3 K, 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za neugajoče se povrne denar. — Cenovnik zastonj in franko.

S. Benisch, Deschenitz, št. 773, Šumava, Češko.
8 25-2

Anton Arčan

stavitelj mlinov in žag v Št. Jurju ob j. ž.

se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih mlinov in žag najboljšega sistema — tudi za male vode. — Delo izdelujem solidno in po ceni. Na zahtevanje so spričevala na razpolago.

Grablje

dobro izdelane, lesene, razpošilja vsako množino (samo trgovcem) 100 komadov za 50 kron franko, postaja Ptuj ali Rogatec **Maks Berlisg,** Žetale pri Rogatcu.

Kaj

si tako obupana, soseda? — Kako ne bodem, ves denar sem izdala za obleke, pa sem še vedno raztrgana. — Ja ja; tako je, ako se ne kupuje v slovenski trgovini na debelo in na drobno

R. Stermecki

v Celju,

katera razpošilja vzorce, cenike in blago po vseh slovanskih deželah in je danes najcenejša in najboljša na Spodnjem Štajerskem.

POZOR!!

160 3—1

Zanesljivo runkelnovo seme, rumeno in rudeče, dolgo; raznovrstna semena cvetlic in zelenjad, kakor tudi ob času raznovrstne cvetlične in zelenjadne sadike in cepljene vrtnice dobe se pri

Mihaelu Rokošinek

vrtnarju v Gaberju št. 63.

Ob tržnih dneh prodaja na Glavnem trgu pred modno trgovino Makesch & Mossmann. Naročila se točno odpošiljajo.

Loterijske številke.

Trst 13. marca 1909. 30, 77, 79, 17, 52.
Linc „ „ „ 35, 6, 73, 88, 90.

Gostilničarji pozor!

Pristna haloška vina 1908, izvrstne kakovosti od 32—40 vinarjev franko postaja Ptuj ali Rogatec pri **Maks Berlisgu,** trgovec, Žetale pri Rogatcu. — Vzorci na zahtevanje!
83 10-6

Pozor!

50.000 parov čevljev, 4 pari samo 7.50 K.

Ker je več velikih tvrdk prišlo v denarne težkoče, sem dobil nalog veliko postavko čevljev razprodati nizko pod proizvajalno ceno. Prodam torej vsakomur 2 para čevljev na jermenčke za gospode in 2 para čevljev za dame, usnje rjavo ali črno, galoširane, z žreblji v podplatih, najelegantnejše in najnovejše fazone. Velikost po številkah. Vsi štirje pari stanejo 7 K 50 v. Pošilja se po poštnem povzetju. S. Urbach, Krakov štev. 126. Zamena dovoljena tudi denar nazaj! 39—1

V povzdigo

novih živinskih sejmov v Št. Pavlu p. P. (Sav. dol.)

se naznanja, da se ne bode letošnje leto nikakoršne sejmovine pobiralo. — Opozarja se tudi na tiskovni pogrešek v „Vel. pratiki za leto 1909“, kjer sta zadnja dva sejmska dneva, to je 6. september in 4. november premalo razločno označena.

Pravilni sejmovski dnevi so torej le 3. aprila, 6. septembra in 4. novembra 1909.

Županstvo Št. Pavel pri Preboldu.

Velik mlin

ob močni vodi, ki je nikdar ne zmanjka, s tremi tečaji in tremi stopami **je na prodaj.**

Zraven prostrano poslopje za **umetni mlin.**

Zraven dosti lepega **bukovega gozda** ter eden lep in dober **travnik.**

Zraven je tudi **hlev za dva konja** ter o njem prostor za svinje.

Vse **blizu ceste,** na dobrem mestu, v obljudenem kraju. Zraven je tudi **apnenik** za apno žgati.

Celo posestvo meri blizu 18 oralov ali joh in se dobi poceni za 8000 K.

Kdor želi kupiti, naj se takoj oglasi pri g. **FRANC KOKOL,** čevljarski mojster v **Laškem trgu** (blizu cerkve).

Največja in najcenejša izber

žaročnih in različnih drugih zlatih, double itd. uhanov, verižic, zapestnic in sploh vsakovrstne zlatnine in srebrnine. **prstanov**

Pozor! Predno si kupite uro, oglejte si mojo velikansko zalogo pravih **švicarskih** zlatih, srebrnih, nikelnastih in stenskih ur, budilk, verižic, toplomerov, očal, daljnogledov itd. — vse po najnižjih cenah.

Naročite **cenike,** katere razpošiljam zastonj in poštnine prosto. Popravila izborna in točna.

Rafael Salmič

v Celju, ‚Narodni dom‘.

6 52—10

Vabilo

k

rednem občnem zboru

„Kmečke hranilnice in posojilnice v Št. Jurju, reg. radruge z neom. zavezo“

kateri se bode vršil

v nedeljo, 28. t. m ob 4. uri popoldne pri g. Franc Kinclnu v posebni sobi.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za l. 1908.
3. Slučajnosti.

Naznanilo in priporočilo!

Usojam si vljudno naznaniti, da sem se kot domačin naselil v Celju kot

stavbeni in galanterijski klepar.

Svojo delavnico imam v hiši štev. 1. Dolgopolje (Langenfeld). — Vsa v mojo stroko spadajoča dela bodem izvrševal točno in solidno ter po najnižjih cenah. — Sprejemam tudi vsa popravila. Priporočam se za naklonjenost in prav obila naročila ter obljubljam, da se bodem vedno vestno trudil zadostiti vsem na me stavljenim zahtevam.

Z odličnim spoštovanjem vdani

Anton Jošt, kleparski mojster.

Ako hočemo rodovitnost naše zemlje povečati, potreben je dovod dušika.

Sušen in zmlet, toraj za trošenje pripravljen

žveplenokisli amonijak

Znak „Solnce“

je izborno dušičasto gnojilo.

Vsak kmetovalec bi moral za svoja polja, vinograde, travnike in sadonosnike porabljati žveplenokisli amonijak, katerega prodaja na debelo in drobno

trgovina z železnino in umetnimi gnojili

„Merkur“, P. Majdič, Celje.

Pojasnila in cenike z obratno pošto in zastonj.

Narodna dolžnost vsake slovenske gospodinje je, da zahteva v vsaki trgovini le izborno

z znamko **‚tiger‘**

Pfeiferjevo pralno milo

iz milarne **Ivana Pfeifer** v **Spodnji Hudinji** pri Celju — pošta Celje.

28 51-10

Lastnik in izdajatelj: Narodna založba v Celju. Odgovorni urednik Vekoslav Spindler. Tisk Zvezne tiskarne v Celju